

C A R M I N A Ř I M S O L O G I C A I I .

P L U M L O V I A N A I .

Básnické dílo Václava Svobody Plumlovského
a dokumenty k jeho životu a dílu.

K uctění památky 20. výročí básníkova úmrtí
/11. 11. 1956/.

P r a h a 1 9 7 6

Majetek editora. Výslovný zákaz dalšího opisování díla.
Soubor textů a dokumentů uspořádal Vladimír Borecký.

C S^OCIE^{TAS} CO^{NT}RAALCOHOL^IC^A DOCT^{ORIS} RIMS^AE 1976

Život bez slavností - dlouhá cesta
bez hospod.

Demokritos z Abdery

Je zcela možné, že bude jednou
pro bohy založen a vytvořen
"hostinský a nadační klášterní dům"
/"Gast-Haus" und Stift/, jímž budou
zastíněny řecké chrámy.

Martin Heidegger

S l o v o ú v o d e m .

Setkání s Václavem Svobodou Plumlovským je jedním z náhodných a neopakovatelných momentů v historii římsologie. To, že Plumlovský má v římsologii a jejím vývoji vyhrazeno stabilní místo, je nade vše pochybnost. Tak jako ostatně i v jiných případech, tak i zde se potvrzuje železná zákonitost paradoxu a náhody, jejichž šťastným spojením je vývoj římsologie determinován.

Osobně jsem se s poezií Václava Svobody Plumlovského setkal někdy na začátku května 1972. Seděli jsme tenkrát s Jiřím Kašem okolo poledne v hostinci "U Modré štiky" a Plumlovského při té příležitosti - už věru nevím, jak k tomu došlo - u stolu torzovitě deklamoval a glosoval ing. Petr Lampl. Svazeček Plumlovského textů, který jsme zanedlouho od něj obdrželi, byl pak nesčíslněkrát čten, diskutován a především spontánně obdivován, až se stal nejen faktickým, ale hlavně myšlenkovým jádrem II. svazku "Carmina římsologica".

Do vzniku "Societas contraalcoholica doctoris Řimsae" tehdy zbývaly plně tři měsíce a mně samému přibližně tři dny doté, než jsem poznal dnes už legendární "Krvavý román" Josefa Váchala.

Tušili jsme tenkrát zážitek zemitější, hmatatelnější a zároveň prozářený jasnějším třpytem ~~pravdivosti~~ opravdovosti než to, co nám nabízel osvědčený pojem naivního umění typu příležitostné poezie Jožky Mrázka Hořického. Kouzlo takových zážitků je naštěstí pro nás trvalé.

Začneme-li číst Plumlovského, jsme ihned vtaženi do víru neustálého dění, pohybu, změny. Téměř z každého dílčího celku probleskne nepokojný ohýnek cestovatelské vášně navenek uspokojené snad jedině švejkovsky střechkující ana-

bází "Cestování v Čechách a na Moravě". Jsme ořekvapení rozmanitostí obrazu v neobyčejně zhuštěné a úsporné výpovědi. Plumlovského oko a pero se dovedly zahledět tam, kam filmová kamera nedohlédne a především byly pohotovější. Přísllovečný neklid však nesetrvává v překvapivé rozmanitosti, nýbrž dává oscilovat přímo mezi polárními ohnisky lidského bytí, mezi protiklady zrození a smrti. Na dně tohoto neklidu básníckého je však ukryt temný zdroj skutečné psychické dispozice, ženoucí básníka mezi siločáry neustálých rozporů. Vnitřním rozporem Plumlovského výpovědi je především oscilace mezi skutečností a autostylizací. Na tomto principu spočívá "Drama lásky" - hranice mezi prožitou skutečností a přáním se stírá, dějová osa nesleduje chronologický sled událostí a skladba obrazů a událostí nabývá mnohdy až surrealistního (nikoli surrealistického!) charakteru. Rozporuplnost však žene Plumlovského až za hranice umění a snad i skutečnosti - k myšlence postavení Lamezonu, výrazu neustálé leč marné touhy. Myšlenka Lamezonu je astrálním ztělesněním Plumlovského snahy vykonat něco velkého v měřítku celonárodním. Neztrácí však ze zřetel spojení se světem vezdejším - moment opojení duchovního, nadmyslového tu žije ve zdravé symbióze s momentem opojení materiálního, smyslového. V Lamezonu se ve vyšší dialektické rovině setkaly dva základní momenty života dřívějšího venkovského člověka - kostel a hospoda.

Adekvátní pochopení Václava Svobody Plumlovského je teprve v začátcích. Přes veškerou svou zdánlivou jednoduchost je básník ve skutečnosti zjevem složitým a těžko definovatelným. Domnívám se, že jeho dílo má ze všeho nejbližší k fenoménu lidového umění.

Poučení B. Václavkem a nejnověji M. M. Bachtinem sledujeme takřka dokonaný přerod nejvlastnější objektivace

lidového ducha, totiž lidové písně v tradičním slova smyslu, v útvar v podstatě muzejní, a současně pociťujeme stále patrnější sublimaci lidovosti v moderní literatuře (J. Hašek, B. Hrabal). Potvrzuje se tak Václavkův předpoklad o dialektické negaci "velkého rozchodu slovesnosti umělé a lidové" a vzniku nové dimenze lidového umění. V tomto kontextu vyniká Plumlovského poezie a próza jako útvar krystalný a zvláště výjimečný, neboť je jedním z mála dokladů nových proudů v lidovém umění. Zjev výjimečný, protože naprosto osamělý (i když tím se kladná hodnota výjimečnosti nikterak nepopírá). U Plumlovského se totiž vůbec nesetkáme (mimo reflexivních prvků v jeho poezii) s principem "ohlasu", jenž od doby obrození trvale poznamenává naše lidové umění a současně je vyloučeno, abychom spatřili jakéhokoli následovníka Plumlovského. Uzříme jen momenty duchovního spříznění. Buď proto zákonitě, když v blízkosti řezníka a spisovatele Václava Svobody Plumlovského potkáme vynálezce a profesora Jakuba Hrona Metánovského a básníka Františka Hajniše. Přes všechny rozdíly úrovně vzdělání, společenského postavení, přístupu k námětu a výsledného vyjádření jsou tvůrci v podstatě lidovými, neboť z jejich díla vyvěrá esoterický pramen lidového poznání a uměleckého vyjádření. V širším římsologickém společenství byly jejich tušený význam a spříznění poprvé vzpomenuty na Jarním římsologickém jamboree dne 26. května 1973 v K. u Prahy, aby se tak otevřely nové perspektivy římsologického bádání.

Bylo-li naše první setkání s Plumlovským víceméně náhodné a bezděčné, jeho další studium spočinulo na pevných základech. Stalo se tak zásluhou Vladimíra Boreckého, vlastního objevitele, neúnavného propagátora a interpreta Plumlovského. SCDŘ považuje za zvláštní čest, že

II. svazkem ediční řady "Carmina rimsologica" poskytl rámec k úplnému sebrání básníkovy literárního odkazu a dokumentů dnes už historické hodnoty. Zásluhou této spolupráce byl vytvořen skvělý základ - převyšující ostatně rovinu pouhé heuristiky - k celistvému a mnohověrnému pochopení osobnosti a díla Václava Svobody-Plumlovského. Syntéza studijního úsilí je připravena - prvotní objevitelský entuziasmus je systematicky rozvíjen důkladnou heuristikou, vytříbeným kritickým smyslem a zcela nevšedním iniciátorstvím, ústícím v umělecká díla pozoruhodných kvalit.

Julius Hůlek.

V Praze, dne 11. listopadu 1976

ROMÁN ZE ŽIVOTA XX. STOLETÍ

/ DRAMA LÁSKY /

1930

Bylo to dne 20. června, večer po osmé hodině, když přišel jsem do domu své milé Lidunky, která připravovala večeři. Tázal jsem se: "Kde je maminka?" Ona odpověděla: "Jest ještě v poli". Tedy jsem čekal, až přijde a poručil jsem si pivo a usedl ke stolu.

V tom zazněl hlas matky, která se tázala, co jsem přinesl. "Kůzle", odpověděl jsem, "měla jste ho zakázané hned v neděli, bude tedy na oběd".

Pozoroval jsem Lidunku a viděl jsem, že chová se jinak, než jindy. Nebyla na mně tak vlídná jako jindy, a to mně překvapilo. Nechtěla se mnou mluvit, na každé slovo mně odsekla, měla zvláštní výrazy a porazila mně v lásce.

To víte, mladé devče, které nemá ani 20 roků, neví ani, co mluví.

Druhého dne jsem se dověděl, že má fešáka. Často dívala se z okna, nespustila očí, až zašel. Byla to láska časová. Odjel jsem do světa, abych si uklidnil myšlení, ale neměl jsem za dne stání, pořád mě to domů táhlo.

Lidka vzpomínala a stalo se, když jsem přijel, že byla zarmoucená. Plakala, ale nedala to na sobě vidět a dělala, jako by jí nic nebylo! Požádal jsem matku, aby mě dovolila jít s Lidkou do kina. Svolila, že ano.

V sobotu jsem donesl 2 jaternice a kus pečínky pro Lidku, která právě večeřela. Přisedl jsem a Lidka pravila, že chce nadívanou čokoládu. Tedy jsem ji přinesl.

V neděli v 7 hodin večer jsem přišel a tázal se, kde

je Lidka. Matka praví: "Odjela autem, ale do 7 hodin přijde". Bylo již po sedmé, ale Lidky nikde. Udělala si ze mne blázna.

Čtvrtého dne přijeli páni z Olomouce, bavila se s nimi až do půl jedenácté a pak jeli na dráhu do Prostějova.

Nový rok přišel a ona měla přijít, ale nebylo to možno, musela obsluhovat. Až na Tři krále dostavila se do domu své přítelky a přinesla 5 gramofonových desek. Musela je zanést domů, poněvadž jich potřebovali na hraní. Tak jsme hráli a bavili se a zahráli si na "Černého Petra".

Tak čas ubíhal až do 6 hodin a pak pravila přítelka, že si mně namluví. Lidka pravila: "Mohla bys mně to udělat"? A chtěla hned svatbu, ať řeknu o ruku! Povídám: "Lidoušku, počkej, až po velikonocích se vezmeme". Ona se však zarmoutila.

Čas ubíhal a jela pak na měsíc do Brna vařit. Když přišla, smutně naříkala, co to udělala, že nešla se mnou do kina, že ji to mrzelo. Ráda by to byla nahradila, ale čas byl pryč. Co nyní dělat? "Co jsem měla ráda, mně z očí zmizelo", pravila Lidka. Přišly velikonoce, chodila po náměstí, ale nebylo možno s ní mluvit.

Na náměstí stáli páni učitelé, já s nimi a ona se dívala oknem, až jsme se rozešli. To ji tuze mrzelo. Velikonoce jsou, ženich nejde, snad na to zapomněl!? Zaplakala si, ale pořád jsem čekal, že to odvolá, ale marně.

Byl květen, lésky čas, pořád lidé mluvili o svatbě,

ale ženich byl klidný. Já, ženich, čekal jsem, jak to dopadne 5. května. Šel jsem k nim a poručil jsem si sklenici piva a bavil jsem se s paní o poslanecké sněmovně. Pravila, že kdybych byl tím ministrem poslancem, že bych mohl být dnes u vlády.

Odpoledne šel jsem do lesa na promenádu, seděl jsem u stolu a spatřil jsem Lidu, která kolem šla. Zavolal jsem na ni, ona se ohlédla, ale nic.

Druhého dne mi, bylo oznámeno, že až po druhé. Čas pořád ubíhal. Potkal jsem ji na náměstí a pravím: "Bon džúr ^à Moazel", neboť se učím francouzsky. "Kampak?" Ona odpověděla: "Do Prahy".

Matka jí řekla: "Lido, namluv si Václava". Ona odpověděla: "Škoda, že jsem se dřív nenarodila". Mě tajila však ve svém srdci, ale nedala to na venek najevo. Dost často mluvila, že mě má ráda.

Přišel ke mně jednou člověk a pravil, že Lida řekla, abych přestoupil do jiné víry. To jsem však nechtěl udělat. Lidé pořád čekali, kdy jednou k té svatbě dojde. Již měla připravenou výbavu.

Nepřišel jsem 4 měsíce.

Jest to dlouhá doba pro děvče, které chce ženicha. V to době žila smutně, plakala a naříkala. Matka doufala, že se to nějak obrátí, ale já jsem odjel na pout k Matce Boží do Maria Cel.

Byla to krásná cesta, kterou jsem projel. Jel jsem

elektrickou dráhou, tunely, viděl krásné jezero, vodopád, pak na vysoký kopec, kde je pro každého cizince příjemno a zdrávo, mají tam tučné mléko a výborné máslo. Jest tam velká klenotnice, monstrance a jiné cenné věci.

Tam jsem se pozdržel 4 dny a když jsem přijel zpět domů, bylo to asi 12 dní.

Přišel jsem ke své milé, která mně toužebně očekávala a byla veselá, že jsem přišel^e zdrav. Vyšívala pokrývku a řekla, že jak ji vyšíje, tak bude hned svatba.

Pak jsem chodil občas do domu své milé. Když jsem dlouho nešel, čekala, co že se to stalo, měla strach, jestli mně něco neudělala. Chtěla se mnou mluvit, neboť čas na svatbu byl určen. Přišel jsem večer a přinesl jsem jí čokoládu, pomerenče, jablka. Ona však odešla a tak jsem řekl, ať Lidka se rozhodne, zda mě chce. Maminka její měla svátek a proto jsem jí přál. Matka svolila.

Lidka na mně opět zanevřela a to mně zarmoutilo. Myslel jsem si, co stojí obětí a života láska, než zvítězí a než přijde k oltáři, dá to práce. Úřední sňatek nechci, jsem katolík a ctím Boží svátek, štěstí člověka.

Milenci mají žítí v lásce Boží a nemají z víry odcházet. Jest to dílo Boží, učiněné, aby jeden druhému lásku vyznal. Jak bohatí, tak i chudí jsou sobě podle těla jedno stvoření, mají se mět rádi, jak jeden druhému čest přísluší, ne aby milá odstrčila svého milého a měla jiné, jak to dnes bývá. Dnes sliby, zítra se promenádí s jiným. To není žádná

čest té pauny, nedochodí s jedním a již svádí k sobě druhého. Prvního si nevšimne a má ho za blázna a s druhým jde do lesa na promenádu. Její tělo jde na zmar, že nemá v sobě lásky Boží a nebude šťastna, poněvadž její vodítko není spravedlivé. Je to jako když navlékne jehlu bez ucha.

Kolik životů se vzdalo skrze lásku! A proč to bylo - nemohli sebe ocenit. Ó, ty lásko, která s tolik napáchala kříchů! A k čemu to bylo? K neštěstí člověka, který se zabarání do děvčete a chce to prorazit a ono mu to nejde, tak se veme svůj život ...

Jestli tě ještě miluje, to poznáš pohledem, co si o tobě myslí. Ona musí odpykat, co učinila, to jest její povinností. Neschovávej se přede mnou, ještě nemusíš být mou ženou! Jeden druhého nemá se odříkatí, nýbrž jítí podle svého srdce a hlasu svědomí a pak to s tebou vskutku půjde.

Jednoho dne krásného večera vyšel jsem si na promenádu a spatřil jsem ženskou osobu, která se ke mně blížila. Byla to slečna Mařa Křpatová od Tábora z jižních Čech, která se legitimovala, kam jdu, a pravila: "Pojeďte se mnou do Paříže, je tam mnoho krásného, domy, park, divadla, nádherná Eifelova rozhledna, elektrické dráhy, kostely, museum a krásné děvčata, radost na ně hledět. Když se chcete ženit, tak vám namluvím děvče, která má půl milionu jmění. Já vás to spravím, že vás bude chtět. Přijďte v srpnu do Paříže do velkého Lamezonu. Jest tam kráska, černooké děvče, já vás ji představím a doufám, že z toho

něco bude. Buďte ujištěn, že se těším na ten čas, který přijítí má".

Nevěděl jsem, jak to všechno dopadne. Touha má po Paříži rostla a již se na tu cestu připravuji a doufám, že se má myšlenka splní. Očekávám ten den, který bude k tomu prospěšný.

Po výkonu této práce postavím si dům čili Lamezon, který se bude v brzké době podnikat.

Bude to stavba s kuklí a s věží. Přes sklo bude tam vidět jaro, léto, podzim, zimu. Nadšen bude každý cizinec, který sem přijde.

Jedna světnice bude určena pro oltář a služby Boží, které se tam budou konat v den sv. Václava a větší svátek jako velikonoce.

Tak postavím ten Lamezon a sv. Václav na koni bude stát před domem v kráse lidu moravského. Co se v Praze stalo, u nás dalo vzpomínky.

Dejž Bůh, ať se to tak všechno stane, co přijítí má, jako oběť očekávejme ten den v bázni Boží.

Láska vykonává do roka - nového proroka.

K o n e c .

LETÁKY

1937

ODZNAK NOVÉ BUDOVY "ELIDA" "Ideal"

La Maison bude se stavět, prostranný dům, dvě poschodí, na polední straně na vzorek dnešní doby, na který bude každý hledět s obdivem, ve středu Moravy na okrasu naší zemi. Obzvláště pro cizince, bude se z něj jevití pohled do daleka, a bude chloubou našemu kraji.

Evropané této doby, používající nové techniky, postaví tento dům, který bude raritou celé Evropy.

Moravští učitelé při započetí stavby provedou koncert.

Pracující lid chopí se s povděkem práce na této stavbě dokonale.

Stavba La Maisonu brzy započne a do zimy jest pod střechou, což bude nám vše útěchou.

Proto nehleď na peníze milý brachu v tuto dobu a ^odpomůž tu výrobu, která překvapí každého, kde nepoznal světa jiného.

Uchylujte se v domě tom, kde bude velký zvon, s krásnou kaplí v domě. V průčelí domu bude odznak z mramoru zakladatele vytesán na věčnou paměť.

Sv. Václav na koni bude před budovou stát.

Z věže přes sklo bude rozhled krásný, na čtvero světových stran.

Plumlov z toho bude mít radost a věčnou památku na velkého muže, který se zde zrodil a který nezapomíná nikdy na tu dobu, která mu prospěla.

V poli na stráži, osamocen, stojí velký dům, ve kterém se

každý opojí.

Dobrodinci, kteří věnovali, dobrou odměnu vzali. -

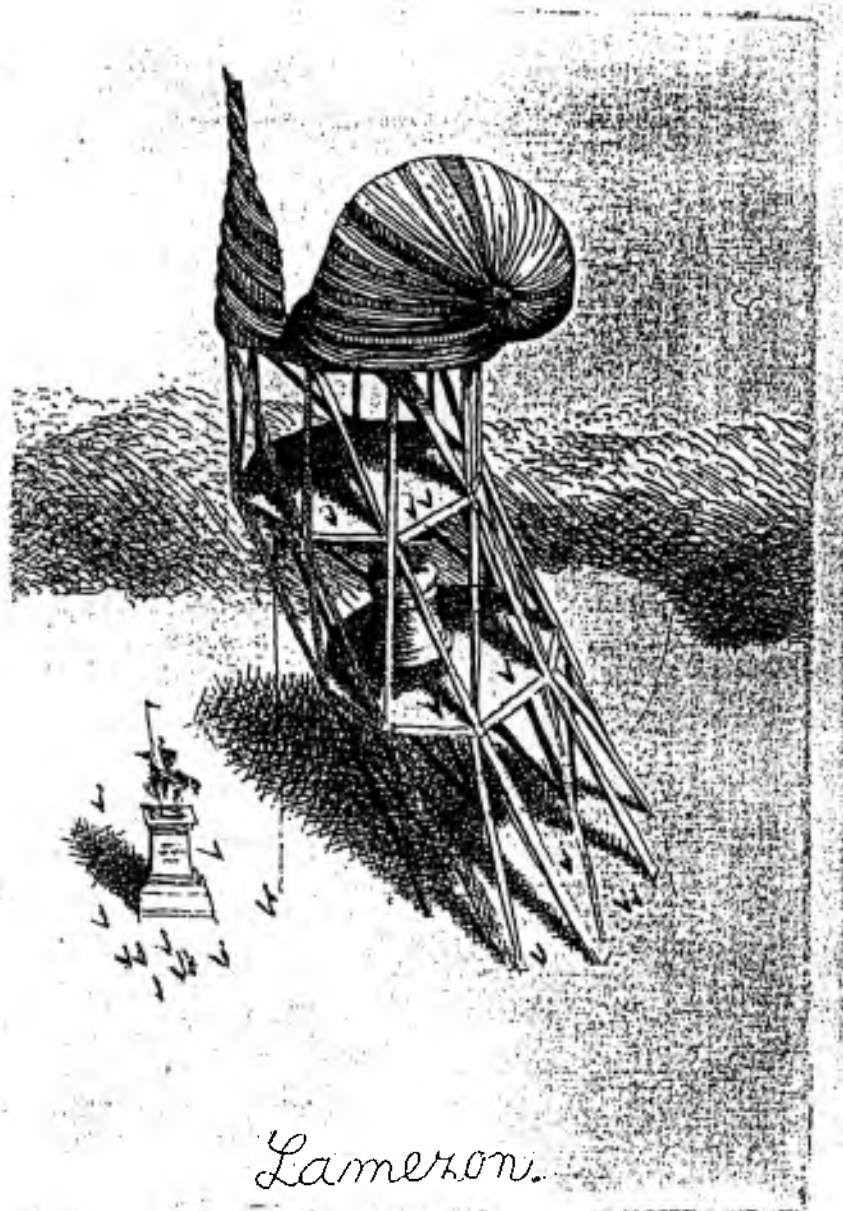
Ten dobrodinec velké věci, který by chtěl nějaký milodar
na tuto myšlénku věnovati, nechť mi jej odevzdá.

Každý vlastenec ocení význam této věci.

Zaplať Pán Bůh.

Václav Svoboda-Plumlovský

básník a spisovatel,
v Plumlově,
ČSR.

Lamerson.

in 1871

Družstevní akciový podnik

pro stavbu

"LA MAISON ELIDA"

na Plumlově.

Dobře se uplatníš ve své době, když přítel přichází k Tobě, neodmítej jeho přání, když přeje k dílu Tvému, nebo dům pro Tebe, upravil národ ze sebe Tvému přání.

Lid Tě poznává a pravdu Tvou uznává v této době, neponižuj sebe, neb národ osloví Tebe.

Hleď na své svědomí, budeš moudrý a vědomý.

Co milost lidská sama vždy dobrého poznala, nebude od Tebe, co si přeji náklad uloží, ku cti jména základ kamene položí. Ti, kteří mne mají rádi, slova má schválí.

Páni radové a hodnostáři, přispějte ze srdce a z lásky, neb co ještě nebylo aby se v domě prožilo, štěstí Tvé.

Lide moravský, neopomeň své doby, dopomož mně té výroby.

Bude to věčnou pamětí pro budoucí potomky, kteří přijdou za námi, věrnost v národě budiž stálá, která svá práva vykonala. Pamětní deska dobrodince zlatým písmem vyznačí.

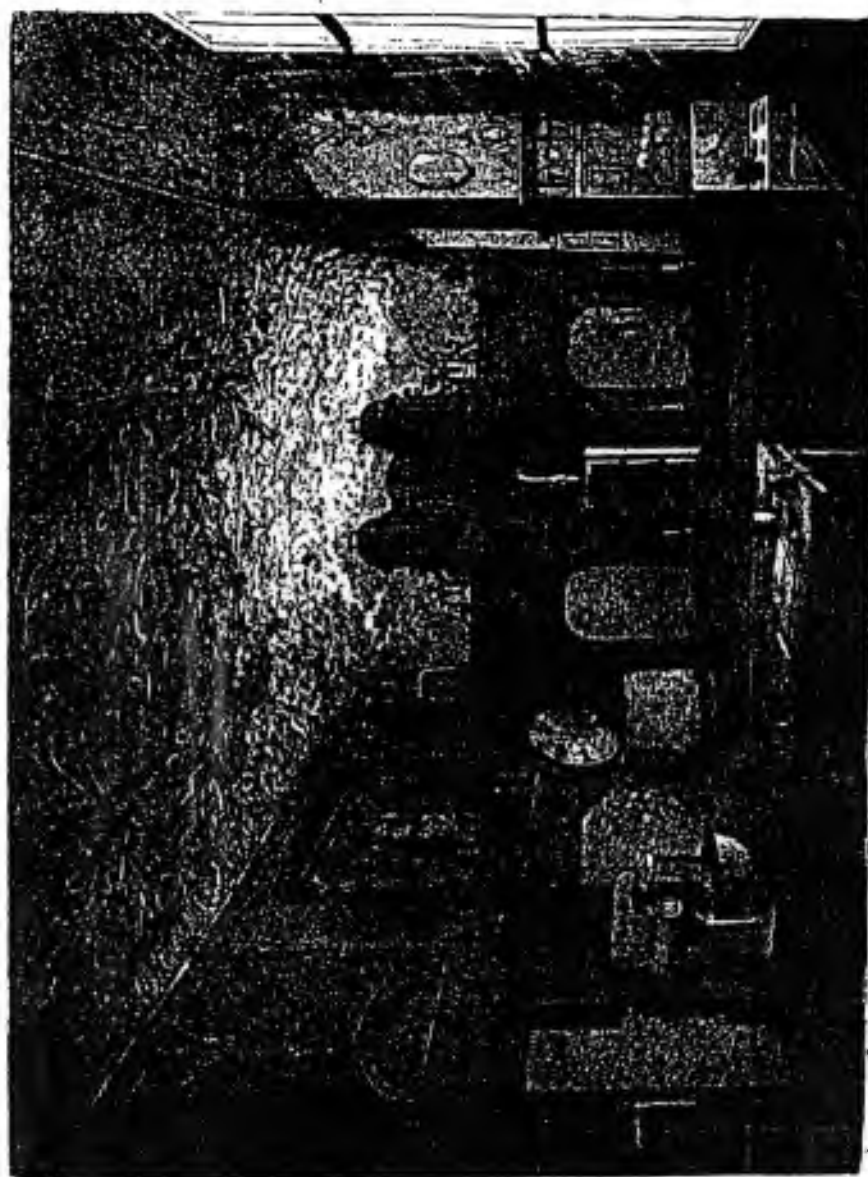
Upokoj své svědomí, a doplň to, co ještě nebylo, aby se dobylo, nebo něco chceme vykonat, musíme to překonat, všechno to v srdci, vem a každý šťastný bude ten den, kdy milodar zašleš poštovní složenkou na úřad šekový v Brně nejdéle do 19. března 1933, na den svátku sv. Josefa, patrona zedníků a tesařů, kdy bude se stavbou započato.

Dopomož nám sv. Josefe, ať ta stavba La maisonu se
provede letos.

Ustrň se nade mnou lidé můj, bude také v lásce po-
díl Tvůj.

V plné účtě zůstává

Václav Svoboda-Plumlovský,
básník a spisovatel,
v Plumlově.

of June 1976

about 1976

B Á S N Ě, P O V Í D K Y, C E S T Y.

1 9 3 1

B Á S N Ě

P A N E N K Á M

Jste vy panenky hezky,
vy mě máte rády všechny,
že jsem svobodný pán -
pozvu se k Vám sám,
obav žádných nemám -
co složím, to mám.

L Á Z N Ě S K A L K A

Ve "Strelovicích ve dvoře",
 honí se koně po dvoře;
 dívka koni uhnula,
 pacholka kobyla kopnula.
 Dvůr se rozpadl
 a osadu nezvedl,
 která se zvedla v době,
 kdy rolnictvo přálo sobě,
 aby se v poli rodilo,
 to by se jim dobře hodilo.
 Osada se stavěla - byla v rozsahu,
 aby měla krásnou výpravu.
 Jsou tam postranní ulice -
 panna jimi nese kytice.
 Krásné čtyři rybníky,
 lesklé jako knoflíky,
 bazén pro koupání
 je jak na "hompání".
 Šest pramenů v jedné koupeli,
 devět van je jako v koudeli.
 Auta rychle jedou,
 kdo chce, každého svezou.
 Od 24 roku Skalka své jméno vzala,
 a tím sobě velkou pověst dala.

V lázních se pánům daří,
když se jim vajíčka s kuřátky smaží.
Pívečko se k tomu pije
a tak se jim dobře žije.
V kuchyni se vaří,
všem se dobře daří.
Selka u okna sedí,
na lidi ven hledí.
Cizinec přichází
a hned zas odchází.
Na kopci zajíc běží,
srna je mu stěží.
Stromů je tam dosti,
jen ať jedou hosti,
dobrá je poloha kraje,
neb zde i ovoce zraje.
Sannovendovy lázně,
jsou pro lidstvo kázně.

D Ů M V P O L I

Stojí domek v poli,
jest tam mnoho rolí,
jsou tam mnohé štěpnice
a okolo vinice.
Když obilí dozrává,
v domě radost nastává.
Kosu každý vleče
a obilí seče.
Obilí se nakládá
a do stodol ukládá.
Pak ho sedlák mlátí,
až se celý schvátí.
Pak ho na vůz nakládá
a do mlýna dodává.
Mlýnské kameny ho melou,
zatím co prášci se perou.
Mouka se domů přivezla
a potřebu nalezla:
Selka koláčů napekla
až se toho ulekla.

H O D I N Y

Zámecké hodiny
dávají nám noviny,
že tak krásně bily
mě ze sna probudily.
Novota světa vkročí,
aby to vyšlo z očí,
že den to dokáže,
planetu mu ukáže.
Hodiny jdou stále,
život je neustále,
plyne klidně dál
jak by se nebál:
až se ony zastaví,
pak i naše srdce zastaví.

TRPASLÍCI

Trpaslíci jsou lid malý,
jejich král je ale dbalý.
Chyše pletené z chvojí,
v nich schovaní se nebojí.
Věk dlouhý nemají,
jak je jim dvanáct, se oddají.
V noci do práce se vloží,
u ní dlouho nevydrží.
Jsou tam také pralesy,
dravé zvěři nevěří:
každý musí zbraně mít,
jinak nemohl by žít.
Slon se tygra nebojí,
chobotem ho odzbrojí.
Kdo chce více vědět,
nechť si tam zaletí!

N E A P O L

Neapoli, co se stalo,
že jsi tolik domů vzalo?
Otřes země - velká síla,
která způsobila tolik díla.
Sopka síru vyhazuje,
mnoho lidu utracuje.
Plyn země sílu tvoří,
všechno co je kolem, boří.
Kostel spadl, moře bouřilo,
kolem všude jen se kouřilo.

P Ě K N Ě D Ě V Č E

Ty jsi děvče šikula,
 narostla tě papula;
 dřív než vyjde měsíček,
 přijde k tobě Pepíček:
 dá tě tolik hubiček,
 co na nebi hvězdiček.
 Hubička každá zlatá,
 panně z lásky vzatá,
 tolik jich přijala,
 nežli ho objala,
 jak ho hned poznala:
 lásku mu vyznala.
 Kolik bylo kroků,
 během jednoho roku.
 Čas ten prchl jako sen,
 než přišel ten den.
 Srdce láskou chřadne,
 jako růže vadne.
 Smrtelný pot kane,
 vítr nad tebou vane.
 Srdce láskou se mnou spojí,
 že ho žádný nerozdvojí,
 až přijde den,
 vyplní se sen!

S R N A

Když jsem šel jednou z Brna,
přeběhla po silnici srna,
která rychle poskočila
a k lesu hned zabočila.
Myslivec za ní běží,
ona už v houštině leží,
srna vstane, letí dále,
myslivec za ní neustále.
Velký šramot se strhl,
on po ní střelou vrhl,
po této ráně srna podlehla
a domů se rychle odvezla.

K A B A R E T

Program na divadlo,
již vytáhli zdvihačlo,
první vystoupení,
sáhnu do kapsy: oloupení!
Děj rychle poskočil,
hned zase odbočil.
Lidé se směli,
jak pěkně hráli.
Sklenice po stole hrkaly,
mladící do nich se mrkali.
Hodně se pilo,
veselo bylo,
hospodský nestačil nalévat,
neměl čas na program se dívat,
mnoho lidí, velká tržba, ihned platit,
aby nemoh' ztratit.
Stolové pobavení
bylo naše občerstvení.
Divadlo se skončilo,
pak se pěkně tančilo.
Zábava dobře dopadla,
každá panna ven vypadla.
Každému užítku to přineslo,
kdo prodával, tomu vyneslo.

CHUDOBÍN

Chudobín leží v údolí,
ptáci kolem šveholí,
srna se v poli pase,
po dvoře běhá prase.
Naproti mlýn mele,
panna šaty pere,
slunko všechno prozáří,
cizinci zřít ve tváři
dům tento, jež mu věští:
zde že jeho štěstí.

THE VIRGIN WAS WASHING
 HER SPINNING SUN IN THE
 STRANGERS' PREDICTING
 TO HIM THERE IS HIS FORGIVE HERE
 FACE. THAT HOUSE TO MILLING!
 THROUGH BANK THE MILL
 AT THE CLOTHES.

IN THE VALLEY FEEDING THE PIG
 DEER. THE PIG RUNNING ALL OVER THE YARD.
 BIRDS BUBBLING DEEP IN THE FOREST.
 THE POORER ABOUT THE
 ROUND THE POORER
 LATTIN 2 DEER.

A D V E N T

Adventní doba,
je to lidská zloba.
Panenka jde k tanci,
doma potom vrančí,
kostelu se vyhýbá,
rač se doma prohýbá.
Ke zpovědi nejde,
raděj v kino zajde;
je to také umění -
že se panna nezmění.
Dům Tvůj pro sebe,
nehledá, Bože, Tebe.
Boha nemiluje,
příkázání nesplňuje.
Panna se stydí -
jak jen věž vidí.
Kolem uhání
jak vítr ji pohání.
Doba zašla
panna cestou přešla.
Narozený pán,
vešel v jesle sám.
Kudrci přišli zdaleka pěšky,
než do Betléma vešli.
Jeho zrození -
je naše spasení.

P O V Í D K Y

ŠLECHTIC HUBERT.

Mladý pán šlechtic Hubert vyjel si do velkého města na elitní ples a sešel se se slečnou Ezabélou barona. Žádal ji o kousek tance, provedl ji a sedli si u stolu a bavili se. Tancovali celou noc. Bylo to v Rozenberku. Pak se rozešli. Slečna dostala dopis, že by s ní chtěl mluvit. Ona měla kaštanové vlasy, černé oči a vůbec dobré vlastnosti.

Hubert přijel, dal se ohlásit a celý dům se nad tím zarazil. Slečna mu přišla naproti k bráně, podali si ruce a šli do komnaty. Komorník odnesl jeho šaty.

Ješli, pili a tak jim ušlo dopoledne.

Po obědě si pan Hubert po svém zvyku lehl a vyspal se.

Ve tři hodiny šli spolu na procházku do lesa, který byl kousek od hradu. Byl to les pana barona. Potkali vozku, který jel pro dřevo, které mu hajný vydal.

Druhý den pan šlechtic Hubert jel domů. Asi za čtrnáct dní opět přijet a žádat o její ruku.

Skutečně přijel, požádal, dali si prstýnky a byla z toho hostina. Pilo se na zdraví snoubenců. Za půl roku měla být svatba. Pan baron odjel na měsíc k moři a velice se mu tam líbilo. Díval se na lodě, rostliny a krásu všeho tam.

Za pana barona vedl hospodářství šlechtic Hubert. Chodil na hon a dohlížel též v cukrovaře a linovaře. Za týden

dostali dopis od barona.

Když pak přijel domů, choďovali baron a Hubert spolu do parku. Ežabéla se připravovala na svatbu. Nechali si udělat nový nábytek a jeli se podívat do Mariánských lázní.

Krásný byl zde pobyt, takže se jim ani nechtělo domů. Ale museli. V neděli měly být ohlášky.

V den příchodu z lázní byla malá hostina.

Konečně přišel den svatby. Byl nářek, nevěsta plakala i její rodiče, poněvadž ji měli samu. Jeli na ověněných kočárech do kostela ke zdavkám.

Ještě nikdy nebylo na hradě tak veselo, jako tenkrát. Byl zde velký počet hostů, příbuzných, přátel a jiných pozvaných osob. Velká slavnost, velké hodování a vše bylo velké.

Nevěsta a ženich šli se projít do parku, zastavili se u potůčku, který tam protékal, pohleděli na sebe, začervenali se a padli si do náruče.

Bylo to krásné, jak se měli rádi! Byli velmi šťastni a těšili se na jejich budoucí život.

Slavnost a hostina trvala až do rána. Pak všichni zmoření šli spát.

Uplynulo mnoho dní. Manželé připravovali si svůj byt a zároveň se připravovali na svatební cestu, za kterou si zvolili Ameriku. Chtěli jet do Chicaga, kde měli bohatého

strýce.

Vykonány přípravy a jelo se. Vozka vyvezl je do přístavu Hamburku a odtud jeli velkým parníkem.

Měli krásný výhled z loďi na moře. Byla to samá voda. Obávali se, aby nedostali mořskou nemoc, ale prožili to.

Cestou jeden spolucestující vyprávěl jim, jak jedna loď plující do Argentiny ztroskotala. Měli obavy, aby také neměli neštěstí. Ale šťastně za 8 dní dostali se do Nového Yorku. Odtud pak železnicí do Chicaga. Strýc měl tam velkou farmu, rozsáhlé statky, lesy a byl velkým boháčem. Zde se jim velice líbilo; chodili na hon, projížděli se na koních a pod. Tak jim čas plynul, až zase museli pomýšlet na odjezd zpět do Evropy. Neradi se loučili se strýcem...

Přeplavili moře, podívali se ještě do Španěl, stavili se v Monte Carlu a v Paříži a teprve jeli domů.

Radostné bylo uvítání. Pak nastala starost a práce na zděděném hradu.

Během času obdrželi i děti: dvě dcerušky a jednoho kluka.

Byli šťastni ve svém domě.

C E S T Y

TŘI MYSLIVNY.

Zdounky leží v kopci a mají kolem krajinu dosti úrodnou. Osada se skládá z domů hospodářských, kde pěstuje se dobytek. Je tam kostel, radnice; rozhled kolem je velký a je vidět daleko.

Šel jsem lesem asi čtyři hodiny a spatřil jsem tři myslivny v lese. Usedl jsem pod stromem, který vydával líbeznou vůni, až se mi tajil dech a setkal jsem se s turisty, kteří právě vařili oběd v lese. Pojedl jsem s nimi a zůstal sám.

V lese jsou nejvíce buky, smrky a jiné stromy.

Paní z myslivny vyšla ven a pozorovala šumot v lese. Přišla noc, rozžehla světla a připravovala večeři.

Její manžel přišel domů, usedl ke stolu, vykládal, že zavřeli jednoho pytláka, který střílel po srně a zabíjel člověka jdoucího lesem. Bylo to tam, kde Buchlov.

V první myslivně vdávala se dcera. Před svatbou jela ke své tetě do Švýcar, kde pobyla tři měsíce. Připravovala se k svatbě a šila si prádlo.

Maminka již očekávala a vše bylo doma připraveno. Pak přijel hrabě Berthold a byla svatba...

V druhé myslivně ženil se syn a bral si dceru tovaryníka z Bělehradu. Opět jeli do kostela, děkan měl oddávky a byla hlučná svatba. Nevěsta byla velká krásavice, zlaté náušnice a hedvábný závoj jí krášlily. Na dru-

hý den se jeli fotografovat a jeli do Mariánských Lázní, poněvadž měli dost peněz; zůstali zde měsíc. Pak se vrátili a žili šťastně...

V třetí myslivně byl vdovec. Zemřela mu žena a zůstali po ní tři děti. Začal chodit do mlýna za dcerkou, hodně mladší, vyznal jí za krátkou dobu lásku a byla mu haněna od lidí, jak to dnes bývá.

Jednoho dne vyšel si do lesa do služby a viděl, jak přeletěl velký orel. Chtěl po něm střílet, ale zatím mu uletěl. Zašel si do mlýna, ale klopýtl ve mlýně, poranil si koleno a musel tam zůstat na noc.

Dcera Anička ho ošetřovala s velikou péčí, zalíbila se mu, věděl, že musí mít hospodyni a rozhodl si ji vzít. Byla bohatá, byla jediná dcera.

Brzy byla též svatba, byli šťastni a do roka měli dcerušku Josefku...

CESTOVÁNÍ V ČECHÁCH A NA MORAVĚ.

V Králikách je pila, hotely, stromořadí, továrna a radnice. Velice se mi tam líbilo. Kromě toho dva kostely. Rozhlédneme-li se dokola, vidíme samé lesy, kopce a luka.

Seděl jsem u jednoho stolu s pánem, který byl v tom kostele. Probírali jsme dnešní dobu, jak děti neposluhají rodiče, nikde není pořádek a všude jen hanba.

Na kopci je vidět chrám Matky Boží. Přijde tam do roka mnoho tisíc poutníků, aby zde konali svou pobožnost. Jsou tam čtyři oltáře. Na kopci je vidět dokola samé lesy a velké hory. Na kusích pole chovají dobytek, drůbež. V údolí nevidět nic, až když přijdeme k malé vesničce, vidíme teprve, že je zde život, který je dosti bídný.

Cestoval jsem až do Mohelnice. Město leží na rovině. Poloha je vysoká, domy velké, park a radnice.

Odtud šel jsem do Štěpánova, kde se lije železo, v lese pracují dřevaři.

Pak do Litovle, v úrodném kraji. Sedláci si tam dobře stojí, děvčata tam chodí nastrojená a je to již moderní.

Dráha vede pak do Olomouce. Odtud jel jsem do Slátnic, kde jsem se koupal v proslulých lázních.

Pak jsem jel do "Habešvert", tj. Bystřice ve Slezsku.

Velké poutnické místo jsou Vamberžice. Velice krásně je zde, jako ve městě.

Cestoval jsem jednou na jižní Moravě. Přes Ostruvanky jel jsem do Kyjova. Viděl jsem město, které bylo v údolí. Přenocoval jsem zde a prohlédl si město. Velmi se mi líbilo; v jednom hostinci poseděl jsem u piva, byl to krajan. Tázal jsem se na jednu paní, která byla moje milá a kdy bych s ní mohl mluvit. Řekl, že zítra o trhu. Když jsem šel od holiče, spatřil jsem ji a ptal jsem se, jak se má. Ona vůbec neodpověděla a šla ke svému domu. Mrzelo ji snad, že jsem si ji nevzal. Čas ušel. Po ranní mši sv. jsem posnídal a šel do Milotic, asi 5 km cesty. Tam jsem viděl zámek, ve kterém byly památné zbraně, mnoho perohů a vzácné obrazy z dob habsburských. Dobývá se tam uhlí.

Pak jsem šel do Ratiškovic na pout. Bylo to právě v "hody". Bylo se nač dívat. V každé hospodě muzika, pilo se a kouřilo.

Po hodech časně ráno jsem se vydal přes Hodonín, kde jsem viděl vysokou tabákovou továrnu, krásný park, stromořadí, kostel s 5 oltáři.

Pak drahou do Uherského Hradiště; krásné město, vaří se tam slivovice.

Pak jsem šel na Velehrad. Cesta kolem potoka asi 4 km dlouhá. Kostel je veliký; 15 oltářů, velký klášter.

Pak jsem odjel do Přerova. Je tam lustr 5 metrů vysoký a kostel velmi pěkný. Osada je pěkná, lidé bohatí.

Frocházkou odešel jsem do Lipníka, kde jsem spatřil zříceninu hradu Holštýn.

Odtud pak do Hranic, kde jsem si prohlédl důstojnickou školu. Pak dráhou jsem musel zpět do Příbora, tam jsem navštívil svého přítele. Rovněž zde pěkně. Je tam učitelský ústav, divadlo, kino a j.

Potom přes Kopřivnici na "Štramberskou trubu", kterou nechala postavit Marie Terezie.

Ve Veřovicích se lidé živí hlavně pěstováním dobytka a chodí též do Kopřivnice do továren, kde se dělají železniční vozy.

Ve Frýdlantě se lije železo.

Ve Frenštátě jsem vystoupil a šel do města. Odtud šel jsem na Radhošť. Šli jsme se školou na "Pustevny", ke kapli a serpentinou do Rožnova pod Radhoštěm.

Vyjel jsem pak do Val. Meziříčí a do Nového Jičína. Je tam tabáková továrna, dělají se tam secí stroje. Tak jsem se potkal s cizincem z Londýna, který vyprávěl, že byl na severu v ledovcích a viděl prý i lední medvědy, tuleně a Eskymáky, kteří se živí lovem a rybí tuk pijí jako vodu; pak prý cestoval v Římě, Neapoli a Švýcarech a jede z Moravy do Prahy a pak do Anglie.

Vsetín je valašské město, malé domy, leží v nížině s kopci.

Pak jsem chtěl vidět též Slezsko. Byl jsem v Ostravě, Svínově a pak jel do Opavy. Zde jsem pobyl dva dny.

Odtud po dráze do Krnova a dále do lázní Gräfenberk.
Odtud do malého městečka Hanušovic, kde je pila Lichtensteina. Pak jsem jel až do Šternberka, kde již je chladnější kraj. Bludov je malé městečko na rovině, Postřelmov leží poblíže Zábřeha. Do Zábřehu jsem došel právě k večeru. Zde jsem přespal u pana lesního ředitele. Pohostili mne a ráno jsem jel domů.

K o n e c

D O K U M E N T Y

S T U D E N T O V Y P O M S T Y

Alois V. Procházka

NÁVRH ZÁPISU DO I. ROMIKY OBCE PLUMLOVA ZA ROK 1933.

U nás na Plumlově žije 50letý svobodný Václav Svoboda, vyučený řezníkem. Ježto neměl potřebný provozovací kapitál, řeznictví neprovádí. V zimní a jarní době skupuje po lidech kůzlata po vesnicích a prodává je dále na zabítí, zabíjí je a bere si kožky. Přes léto však chodí na poutě kdekoli v republice, i za hranice jako do Mariazell, Czenstochové aj. Bývá několik týdnů na cestách, chodí od fary k faře, po týdny tam nocuje a je podporován šatstvem a penězy. Také prodal staviteli blízké pole u Plumlova na stavbu domků a ze ztržených peněz žije, nejde-li na poutě.

O sobě říká, že je spisovatelem a básníkem a dal si také ku svému jménu prý spisovatelské jméno "Plumlovský". Také svého času kandidoval za poslance. Vozili jej na kočáře ve fraku a cylindru a bílých rukavičkách, zejména po Dražanské vysočině a voliče obdarovával jaterníci, které pro ten účel připravil a vezl s sebou. O své nešťastné lásce k Lidunce napsal asi 10 lístků - svazek a vydal vlastním nákladem tiskem pod názvem "Román 20. století". Později ještě vydal svazek asi 20 listů pod názvem "Různé básně, cesty", kde kupř. takto

Špadla mně konvička na noha,
skládal to Václav Svoboda,
ono to šustlo, klaplo
a zas světlo zhaslo
a kohosi to laplo.

Když začal veršovat, zdálo se, že je duševně nemocen. Zaslouhoval více politování než obdivu nad jeho duševními výplody.

O jeho duševní "básnické" kvalitě slouží jeho nesmysly z r. 1933, které posílal vytištěné na majetné osoby a korporace a přikládal složenku svého vlastního šekového konta.

Družstevní akciový podnik atd...

Vážený soudruhu,

vyřizuji Váš dopis z 16. července t. r. Pro nával práce nemohl jsem tak učinit dříve. Vaše informace, že jsem byl přítelem Václava Svobody - Plumlovského, básníka, je mylná. Nebyl jsem jeho přítelem, a on také nikdy básníkem nebyl. Byly mu vydány sice vlastním nákladem nějaké říkánky, vzbuzující humor. Zasluhoval více politování, než podivu nad jeho říkáním, které nikdy nemožno nazvat básněním. Byl vyučen řezníkem, kupoval kůzlata a chodil na poutě. Své spisy žádné nemám, všechny rozebrány.

Ze soudr. pozdravem

A. P.

7. listopadu 1960.

Vážená soudružko,

podle dojednání zasílám Vám návrh zápisu v kronice obce Plumlova o Václavu Svobodovi a dále tiskopis:

- 1/ Odkaz nové budovy "ELIDA" "Ideal"
- 2/ Družstevní akciový podnik pro stavbu "La maison Elida" na Plumlově.

Tyto dva tiskopisy jsem zatím uvolnil z kroniky Plumlova a musím je tam zase odvést. Opište si je a knih tiskárně nebo redakci je nikde neposílejte. Spolehám na Vaši čestnost, že mi tyto přílohy budou do 5. srpna t. r. včetně doporučeně vráceny. Ztrátu bych nezodpověděl u rady MNV na Plumlově.

Napíšete-li článek o Svobodovi a bude v časopise, pošlete mi dokladové číslo.

S pozdravem

A. P.

19. července 1965.

Vážená soudružko,

Váš dopis z 1. t.m. jsem obdržel a sděluji Vám, že nic nevím o další knížce Václava Svobody - Plumlovského. Tento popěvek Vám označený jsem někde četl, utkvěl mi v paměti. Podobných je mnoho, jenom je dát dohromady. On totiž Svoboda jak jsem jej znal, s každým začal rozmluvu v řeči vázané, básní a kdyby se to bylo zapisovalo, bylo by to toho několik knih.

Měl bych k Vám jako kronikář rodné obce Václava Svobody - Plumlovského prosbu, zda byste mi nějakým způsobem nemohla opatřit a zapůjčit od Svobody "Drama lásky" a "Básně, povídky, cesty" u nás je nemohu sehnat a já bych potřeboval opisy pro kroniku obce Plumlovské. "Román XX. století" si opišete v Okresním archivu v Prostějově.

Koblasovi píšete. Hlavně se mi jedná, zda by mi mohl zapůjčit onen pořad, který měl v r. 1960 v pražském divadelku REDUTA o Václavu Plumlovském.

Těším se na Váš dopis, pokud možno s vyhověním žádosti. Jakmile se o Svobodovi něco dovím, zase Vám napíši. Budu pátrat dál.

Ze soudr. pozdravem

A. P.

18. srpna 1965.

V S I N I H A N Á C K Ě H O D U C H A

Dr Jan Springer

SÍŇ HANÁCKÉHO DUCHA.

Úvodem.

Tento soupis spisovatelů rodem z Hané vznikl za uplynulé války a po ní v letech 1940 až 1946. Převzal jsem totiž r. 1940 správu knihovny Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci a předsevzal jsem si vybudovat v knihovně oddělení ze spisů hanáckých spisovatelů, tak jako je v museu vybudováno oddělení hanáckého národopisu. Chtěl jsem jím ukázati, kolik spisovatelů dala hanácká půda a jak přispěla jejich dílem ke vzrůstu českého ducha. Pořídil jsem za ta léta lístkový katalog podle autorů a rodišť a shromáždil všechny dosažitelné spisy jako základ pro budoucí oddíl Vlasteneckého musea - s í Ň h a n á c k é h o d u c h a ; bude obsahovat spisy rodáků z Hané, dvě nástěnné mapy rodišť /beletristů a vědců/ a alba podobizen spisovatelů a jejich rodných domů a míst...

...Má práce nemá za úkol kritické hodnocení díla zaznamenaných 1.324 autorů. Je to jen soupis jmen, jak je bibliografie zaznamenala. A ta nedělá rozdíly mezi velkým a malým, mezi hvězdou a plaménkem, všichni jsou

jí stejně milí. Všichni přispívají svou hřivnou k rozvoji duchovních sil národa, všichni pomáhají skládat národní symfonii hlav a srdcí. Proto jsem je všechny zařadil za sebe podle abecedy, přidávám jim jenom ve zkratce charakteristiku jejich díla /B,Bb - básně, R,Rr - romány, P,Pp - povídky, P r - p r o z a j i n á n e ž r o m . a p o v . , D,Dd - divadla, N - naučná díla u beletristů, u nebeletristů přidávám, ale při rozmanitosti díla nevyčerpávám úplně, charakteristiku přesněji.

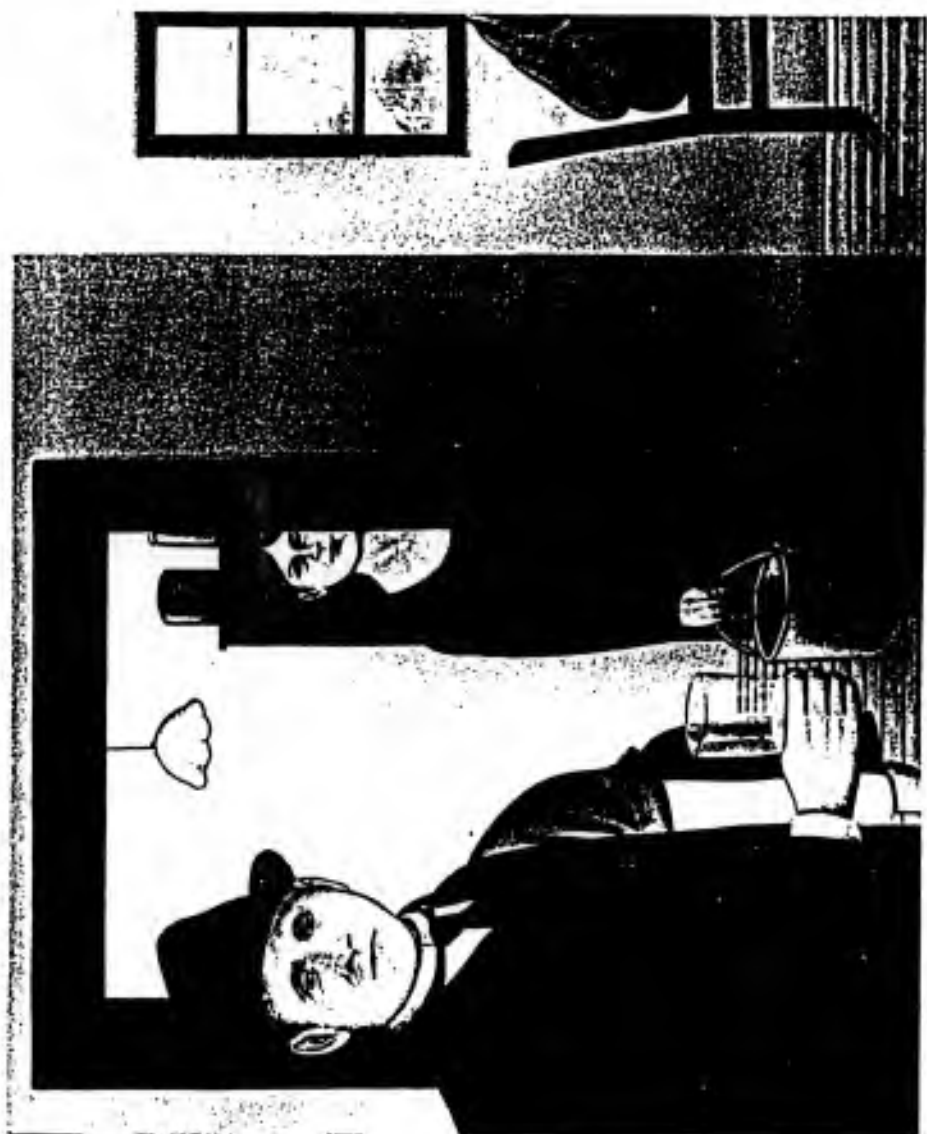
...Hanáčtí spisovatelé pracovali perem na všech úsecích: v literatuře krásné i naukové. Mnozí napsali jen jednu knížku - sešitek - separát - pojednání, mnozí pak knih řadu. Pro některé bylo spisování /zvl. básnění/ nutkáním /mladého/ srdce, vykvetli jen jedním květem příležitostným, pak se odmlčeli. Pro jiné patřilo spisování k jejich životnímu povolání a psali věci odborné. Jsou mezi hanáckými spisovateli spisovatelé odborně vzdělaní i samoukové.

Soudia.

1. beletristé: Plumlovský, Václav, vl. jménem
Václav Svoboda

Svoboda, Václav, podom. obchod.
1877 Plumlov, Pr.

2. nebeletristé: Plumlovský, Václav, vl. jménem
Václav Svoboda

S I N E I R A E T S T U D I O

Josef Blekta

Plumlov 30/7 1960.

Uctěný pane ...!

K Vašemu dopisu z 16/7 t. r. sděluji Vám, že vychodil jsem Slovanské gymnasium v Olomouci a maturoval r. 1903, studoval jsem logiku a psychologii a jako bývalý ředitel měšťanské školy dovedu podívat se na charakter člověka, i když Erare humanum est, s nímž stýkal jsem se po několik let, a tak sděluji Vám objektivně, co podařilo se mi zapačlého vyhrabat u známých o Václavu Svobodovi.

P ů v o d V. Svobody: Jeho otec byl uvědomělý rolník, matka byla při domácnosti. Bylo 6 dětí: 5 hochů a 1 dcera: 1. syn vystudoval a byl farářem, 2. vystudoval na učitele, dcera provdala se na Plumlově, syn Alois byl řezníkem na Plumlově a syn Václav vychodil školu na Plumlově, učil se krátkou dobu obuvníkem v místě a potom řezníkem u bratra Aloise.

Z a m ě s t n á n í : Řemeslo samostatně neprovozoval, pracoval při řeznictví: zabíjel v okolí vepře a kozy, zprostředkoval prodej a koupě. Po rodičích sdělil 17 měřic pole, které prodal. Později říkal, že chce studovati.

Styky s r o d i n o u : Jak na venkově téměř normální, ale pro svou výstřední povahu končil mnohdy

smírným úředním zákrokem.

K d e b ý v a l . Napřed u sestry na Pluml., potom 9 let u Ho. , pak 11 let v obecním útulku na Plum. Byl stále nespokojen a nepokojný, obec dala jej do útulku v klášteře u Milosrdných v Prostějově, kde pobyl po 4 měsíce. Pro své výstřednosti: namluvili jemu, že je prezidentem, do všeho rýpal, a tak klášter dal jej s podporou obce do Ústavu choromyslných v Kroměříži. Tam při ústavním pořádku cítil se velmi nešťasten a psal synovci p. H., aby jej odtud vyprostil. Neměl prostředků na výživu, tak nikdo nevzal si jej k sobě a p. H. obviňoval, že dostal jej do Kroměříže.

S t y k s p o l e č e n s k ý - p o v a h a . Pořád měl na spěch, řeč hlasitá, kvapná, gestikulace. Cítil se a jednal jako povýšen nad prostředím, stýkal se jen s výše postavenými: lékárník, úředníci ze zámku, učitelé. Při řeči užíval několika francouzských slov: bon žorno aj. Každému namlouval, že postaví nádherný "lamezon" a co všechno v něm. Nedovedl souvisle a logicky mysliti a mluvit, nedebatoval, ale namlouval své pošetilé myšlenky. Přijímal názory druhých, kteří si z něho utahovali: že je básníkem, spisovatelem, mohl by býti poslancem, u Milosrdných dělal presidenta, že je Bohem nadaný, ale lidé to neocení. Svoji duševní naivnost a nepřičetnost projevil v poměru ke Konšelům - největší hostinec v obci. Paní K.,

čertovná hostinská, znajíc jeho povahu, vnačila jej, že dcera Liduška bude jeho - což Lidušce ani nena-
padlo. On tu illusi vzal za skutečnost, dle ní jednal, mluvil, kupoval dary - /oni je brali, což soudní lidé odsuzovali/ - šatil se, zatím lidé si jej nabírali, zvláště když napsal, dal vytisknouti, rozdával svůj
r o m á n D r a m a l á s k y r. 1930, který
Vám zapůjčuji k opsání a žádám bezpodmínečně n a -
v r á c e n í za 10 dnů tj. 11. s r p n a . Ten
mluví za všechno: Litera scribita manet.

K V a š e m u d o p i s u s d ě l u j í :
klíč k odmykání dějů světa musí býti ukován z ideí,
ne z illusí, pak možno obracet věci o 180° k lepšímu
a ne ke smíchu.

Citovaný výrok ošetřovatele Svobody v Kroměříži:
"... nemohu za to, že ta kráva zdechla, že nějaký H. ji
vysekal a já za to teď musím trpěti..." je nejasný.
Obrátil jsem se přímo na pana H., s nímž se znám, a
řekl, že Svoboda jej vinil, že H. dostal jej do Kromě-
říže, odtud žádal jej, aby ho vysvobodil, a tak Svobo-
da byl proti H. zaujat. Celý výrok je fantasie, fikce,
H. jako rolník žádnou krávu nevysekal, z Kroměříže vzí-
ti si jej domů také nemohl.

Osud většinou sám sobě každý připraví, příslovím:
Každý svého štěstí je strůjcem. Mnoho lidí umírá s vě-
domím křivdy páchané na nich různými činiteli.

Posudková rovina u Svobody je věru docela jiná,
než má Dostojevský u svých poctivých chudáků.

Svoboda byl duševně abnormální člověk, v obci byl
nazýván mišuge, niksmochr, ale jinak byl neškodný,
bez viny.

Chcete zpracovati jeho životní příběh: přísloví
praví: De mortuis nihil nisi bene; Zde bude těžko psá-
ti - bene - spíše fejeton.

Napsal jsem Vám: Sine ira et studio, co jsem zvě-
děl a žádám Vás, abyste mé jméno nikde neuveřejňoval
v tisku, za zprávy ručím.

S pozdravem

J. B.

SLAVNOSTNÍ AKADEMIE

P O Z V Á N Ě K A :

V. Plunlovský:

"... co složím, to mám."

Slavnostní akademie šmídrů ku vzpomínce

Václava Svobody - P l u m l o v s k é h o,
která se koná v Redutě /Národní třída/

v pátek dne 17. 6. 1960 ve 20 hod.

Recitují a hrají šmídři a hosté.

PROGRAM:

Čechy krásné	hrají Šmidrové
Uvítací proslov	Jan Koblasa
Mezinárodní soutěž v recitaci básně V.Plumlovského	
Slovan jsem a Slovan budu	hrají Šmidrové
Václav Svoboda Plumlovský a jeho odkaz dnešku	ing. Petr Lampl
Literární zhodnocení díla Václava Plumlovského	dr. Bohumír Mráz
Recitace tří básní V.Plumlovského	slečna Kateřina Černá
Vzpomínky na nevlastního tatínka	Jan Klusák-Plumlovský
Česká píseň /neznámý autor/	slečna Hanička Pulkrábková

Vyhlášení výsledků soutěže	porota
Šlechtic Hubert	přednese pan Jan Klusák
Chudobín /píseň na slova V.P./	zazpívá slečna Hanička Pulkrábková
Panenkám /píseň na slova V.P./	dr. Mráz
Tři myslivny /cestopis od V.P./	přečte pan B. Dlouhý
Tři básně	zarecituje Čestmír Janošek
Tři básně	ztvární sl. Hanička Pulkrábková
Cestování po Čechách	poučí Jan Koblasa
" po Moravě	" Karel Nepraš

STOLOVÉ POBAVENÍ

ŠLÁPL MI KONÍK NA NOHA.

Jan Koblasa

Šlápl mi koník na noha

to složil Václav Svoboda

Bacil jsem koník do nosa

to za to - Jeník Koblasa

Kopl jsem koník do koulí

Aleš Veselý

Dal jsem mu jednu až hejkal

František Šmejkal

Řízl jsem koník do břich

Dlouhý Bedřich

Dělali jsme s ním sodoma

Karel Nepraš Naďa Plíšková

Strašně jsem koník pokousat

to složil Jeník Klusák

Utrh jsem koníku ohon

Zbyšek Sion

Mučil jsem koník psychicky

Jarda Vožniak-Zbraslavský

Řízl jsem koník žiletkou do žíly za šera

aby měl smrt lehkou

Jazyk jsem koníku ukous

Komorous

Břicho jsem koník rozpáral nelidsky

až pad

Peták Lampl - Kolínský

A aby byla prodleva zas a zas

tahali jsme koník za střeva

doktor Hartmann doktor Mráz

Našlehal mu z krve pěna

to složil Jiří Kuběna

Z předeck maso udělal guláš

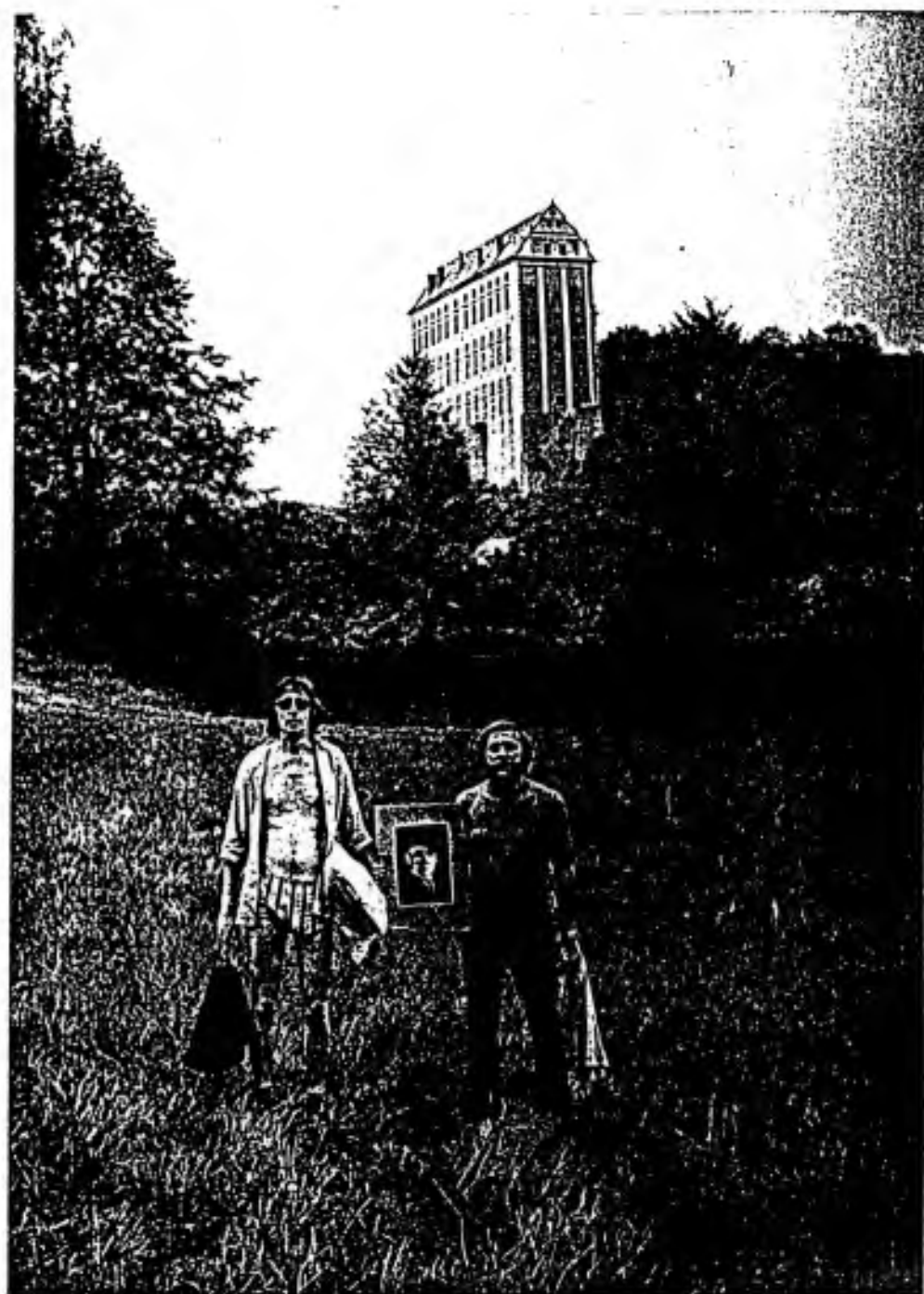
Mikuláš

Medek

Šmidrové se sběhli

Všechno - koník - snědli

I. PLUMLOVSKÉHO PLUMLOV

Předběžná koncepce Pocty Plumlovskému
k stému výročí básníkovy narození /18. 7. 1872 - 1972/

I. Návrh programu:

1. Fanfáry.
2. Úvodní slovo o životě a díle Václava Plumlovského.
/Přednese pořadatel/
3. Pietní četba Plumlovského "Románu ze života XX.století,
dramatu lásky" /1930/.
4. Otevření expozice.
5. Hudební variace na Plumlovského poezii.
/Beatová skupina/
- Jednotlivé skladby budou prokládat následující
body programu.
6. Vystoupení dramatických skupin, mimů a akrobatů.
- Dílčími exhibicemi proložit následující body programu.
7. Hudebně-interpretační soutěž.
- Lvent. proložit program jednotlivými exposé.
8. Překladatelská soutěž.
9. Četba literárních holdů a esejí.
- Proložit programem.
10. Vyhodnocení výtvarné soutěže.
11. Vyhodnocení dramatické soutěže.
12. Vyhodnocení hudebně-kompoziční a interpretační soutěže.
13. Vyhodnocení literární soutěže.
14. Vyhodnocení překladatelské soutěže.
15. Vyhlášení vítězného projektu Lamezónu.
16. Položení základního kamene k Lamezónu. Ohňostroj.
17. Taneční zábava.
/Tombola, soutěž krásy: Lidka I, Lidka II,
Lidka III, mimo soutěž: Mařa Krpatová, etc./

II. Otázky k dojednání:

1. Doba konání: Rozhodnout, zda se pocta bude konat v úterý 18. července 1972 ve výroční den nebo spíše předcházející pátek až neděli /14.-16.7.1972/
2. Místo konání:
 1. alternativa:
 - odpoledne - vernisáž expozice výtvarných a architektonických příspěvků k "Poctě Plumlovského" v Prostějově /zajistit výstavní sín/.
 - večer - literární pořad z díla /viz. program/, položení základního kamene k Lamezonu, taneční zábava na Plumlově /zajistit restauraci U Konšelů, event. jiný objekt/
 2. alternativa:
 - Expozice spojené s literárním pořadem etc. přímo na Plumlově v restauraci U Konšelů /event. kde/.
3. Zajistit ubytování mimoplumlovských účastníků v autocampingu Zralok a v hotelových zařízeních místa.
4. Dojednat možnost včasné publicity jednotlivých soutěží a konkurzů, sjednat obsazení jury, vytištění pozvánek, plakátů, eventuálně rozmnožení základního textu Plumlovského díla pro účastníky soutěží.
5. Určit vhodné místo pro položení základního kamene k Lamezonu, zajistit povolení k uspořádání ohnostroje a požární asistenci.
6. Na dobu oslav zajistit v Plumlově střelnice, houpačky, event. kolotoč.
7. Se zástupci místního požárního dobrovolného sboru sjednat reprezentativní hasičské cvičení.
8. Umožnit mimoplumlovským návštěvníkům prohlídku plumlovského zámku, event. dalších pamětihodností kraje.
9. Dojednat přátelská fotbalová utkání místních týmů.
10. Na jezeře plumlovské přehrady uspořádat veslařské závody, plachetnicové klání, dostihy motorových člunů, event. přebory v jiných vodních disciplínách.

III. Předběžný návrh na vypsání soutěže:

K poctění stého výročí narození básníka a spisovatele

V Á C L A V A P L U M L O V S K É H O

/ 18.7.1972 - 11.11.1956 /

vypisuje Osvětová beseda v Prostějově soutěže
v nejrůznějších uměleckých oborech:

1. Konkurs na architektonický projekt L A M E Z Ó N U.
2. Literární soutěž: Literární holdy poezii i prózou, estetické eseje, životopisné studie, rozklady a interpretace.
3. Výtvarná soutěž: Cokoliv k poctě Plumlovského.
4. Hudebně- kompoziční a interpretační soutěž: znělky, fanfáry, písně, komorní a orchestrální skladby.
5. Jevištně-dramatická soutěž.
6. Překladatelská soutěž: Povinná část: překlad "Chudobínu".
/Přihlíženo bude nejen k adekvátnosti přetlumočení ale i k odlehlosti zvoleného jazyka/

Podmínky: Bezpodmínečná znalost Plumlovského díla.

K soutěžím je nutno se přihlásit, event.
příspěvky odevzdat nejpozději do 7.července
1972 u Osvětové besedy v Prostějově, popří-
padě u příslušných referentů v různých kra-
jích republiky.

Vyhodnocení bude provedeno v rámci

P o c t y P l u m l o v s k é m u

na Plumlově dne 18. července /event. 14., 15., 16./ 1972.
/Viz. program/.

PŘÍPOMÍNKY K NÁVRHŮM.

K návrhům nemám žádných připomínek, jsou dokonalé. Kdyby se podařilo uskutečnit alespoň desetinu, stálo by to za to...

Jedinou, vlastně tři připomínky mám, že by se měla provádět permanentní perflustrace všech návštěvníků oslav /zajistit spolupráci VB a pomocné stráže VB/, aby se tam nevloudil někdo z celostátně hledaných zločinců, pro něž by oslavy byly vlastně vítaným pláštěm. A dále ještě jedna věc podle Rimbauda - Sezona v pekle: "... a zahanbovat ty prolhané dvojice..."

Podle Haška pak by měly být všude zřetelné výstražné nápisy, jež v povídce Nádražní misie navrhla komtesa Hortensie: "Neračte smilnit!" a "Děkujeme vám srdečně, že nesmilníte!"

24. 4. 1972

Z. S.

... Nemusím jistě zdůrazňovat, že jako člen přípravného komitétu souhlasím předem se vším, co bude usneseno. Co bys říkal tomu, kdyby se secvičil sbor KŠ ke zpěvu takových písní jako Tulák Bárta, Italský granát, Byla noc krásná, májová, 6. července, Lidské srdéčko chce si, když ve závoj kvetoucí halí se svět, Hrobaři, hrobaři - Už se konec blíží - Silnice šedivá - Jel jsem za noci alejí - Mně darovalo děvčátko - Štěstí jak motýlek v létě a jiných vhodných muzikálních plodů? Mohl by se tím ještě zpestřit program.

... Mám ještě připomínky k návrhu programu: Fotbalové utkání vyloučit! Bylo by to nestylové, Plumlovský jistě na fotbal nechodil. Aby se z toho nestala letní mírová slavnost! Vůbec by asi bylo dobré znovu zvážit, zda by se měl podnik rozlétnout do takové šíře, kde by se muselo počítat s infiltrací veřejnosti a s tím nevyhnutelně spjatých idiotů a pozorovačů. Též myslím osoby, které se dopustily protikřížovnické činnosti, vyloučit z účasti na oslavách. Přísně kontrolovat!

16. 5. 1972

Z. S.

Osvětová beseda v Plumlově
při MNV Plumlov

Praha, 22. 5. 1972.

Návrh na uspořádání literárního večera, věnovaného
stému výročí narození naivního básníka, plumlovského
občana V á c l a v a S v o b o d y.

Vážení soudruzi,

rádi bychom uskutečnili dne 15. července 1972
pořad, sestavený z veršů a próz Václava S v o b o d y,
a to v místnosti restaurace J e d n o t a /"U Konšelů"/,
s níž je básníkově dílo úzce spjato.

Vzhledem k tomu, že se jedná o básníka, který nemá
vyhraněné místo v literární tradici a zaujímá spíše okra-
jovou pozici v produkci tzv. naivních básníků, nedomnívá-
me se, že by bylo vhodné zaměřit pořad na nejširší publi-
kum, ale že bude vhodnější omezit ho na užší okruh zá-
jemců o životní osudy a literární produkci Václava Svobody.

Navrhujeme tento předběžný program:

- 1/ Úvodní slovo: O Václavu Svobodovi a naivní poezii.
- 2/ Četba "Dramatu lásky" Václava Svobody.
- 3/ Recitace básní s případnou hudební interpretací.
- 4/ Vyhodnocení uměleckých příspěvků inspirovaných Václavem Svobodou.

Program a způsob provedení upřesníme po dohodě s Osvě-
tovou besedou v Plumlově. Jsme schopni zajistit vhodnou a
solidní kvalitu pořadu.

Žádáme o laskavý souhlas k provedení pořadu a záro-
ven o spolupráci Osvětové besedy při organizaci. Uvítáme
i spolupráci při sestavování programu. V případě, že bu-
de návrh schválen, dovolujeme si pozvat místní zájemce.

Předem srdečně děkujeme.

S pozdravem

dr. V.B. a dr. J.V.

Vážení pane W.,

měli jsme již vážné obavy, že večer Václava Svobody-Plumlovského v prostorách restaurace "U Konšelů", které má přirozené právo stát se místem vzpomínky stého výročí básníkovy narození, nebude možno uskutečnit. Teprve telefonický rozhovor s paní Q., s níž jsme hovořili po její rozmluvě s Vámi, nám vrátil naději, že stoleté výročí nezůstane bez povšimnutí.

Dovolujeme si Vám zaslat oficiální žádost o povolení večera, kterou jsme původně po přímé domluvě s předsedou MNV adresovali Radě MNV v Plumlově, ale na doporučení paní Q. ji odesíláme přímo Vám.

Rádi bychom Vám ještě sdělili některé detaily, které by bylo třeba upřesnit a dohodnout a které jsme do žádosti nevypisovali, protože jsou dosud spíše přáním a nevíme, zda by jejich uskutečnění bylo reálné. Nejlépe by ovšem bylo, kdybychom se dohodli osobně.

Jinak, co se týče programu večera, vznikl z původního přání přednést ve výroční den básníkovy narození v restauraci "U Konšelů" jeho "Román ze života XX. století - Drama lásky". Objevily se hudební variace na Svobodovu poezii, mezi výtvarníky vznikla snaha uspořádat malou výstavku k počtě Plumlovského /portréty, busta, práce na některé z bohatých motivů básníkovy díla/. Konečně byl vypsán architektonický konkurs na návrh Lamezónu. Jednalo by se tedy o malou výstavku těchto uměleckých objektů s recitací a hudebním doprovodem. /Rovněž byla vypsána překladatelská soutěž, jejíž povinnou částí je překlad "Chudobínu". Některé překlady zvláště do orientálních jazyků jsou samy o sobě v kaligrafickém provedení malými uměleckými díly a počítáme s nimi jako s eventuálními exponáty výstavy./ Konečně, když nám paní Q. referovala o tom, že máte autentické fotografie Václava

Svobody, které by na výstavě zaujaly čestné místo, přemýšlíme nyní, zda by se celá kolekce nemohla instalovat jako trvalá expozice v zámeckém muzeu spolu s dochovanými rukopisy a výtisky děl. /Při té příležitosti jsme Vás chtěli požádat o předběžné pořízení Svobodových fotografií pro jednotlivé umělce, kteří se večera aktivně účastní./ Další bodem programu by mohly být vzpomínky pamětníků. Paní Q. nám vyprávěla hned o několika příbězích, které jste si vybavil a snad by se našel někdo, kdo by vše shrnul a poreferoval o neznámých osudech básníka.

Konečně, ale to jsou již příliš velkorysé plány, měli jsme v úmyslu položit základní kámen k Lamezónu. Nedomníváme se, že by vše bylo uskutečnitelné, zejména spojení položení základního kamene s ohňostrojem. Také příliš velká účast a popularita večera by byla asi naškodou kvalitě a mohla by narazit na nepochopení.

Ostatně vše bychom s Vámi velmi rádi do podrobností a co nejdříve projednali.

S pozdravem

dr. V.B. a dr. J.V.

Křižovická Škola Čistého Humoru Bez Vtipu
a Osvětová Beseda při MNV Plumlov

u příležitosti výročí neožitého stých narození básníka

V á c l a v a P l u m l o v s k é h o
/ 18.7.1872 - 11.11.1956 /

konají ve dnech 17. - 21. července 1972 /pondělí až pátek/

I. PLUMLOVSKÉHO PLUMLOV

/1st PLUMLOVSKÝ S PLUMLOV/,

Plumlovského dny na Plumlově s mezinárodní účastí.

Při slavnostech bude uspořádána k o n f e r e n c e
v hospodě "U Konšelů" /bývalý "Hotel Jednota"/ na hlavním
plumlovském náměstí, jež byla dějištěm slavného básníka
"Dramatu lásky - románu ze života XX. století", který zde
bude spolu s dalšími autorovými díly pietně přednesen na-
šimi předními umělci.

Hlavní témata konference se budou týkat základních fi-
losofických otázek kladených básníkem, psychologických, so-
ciologických, etnologických a historických aspektů jeho dí-
la, problematiky literárního a estetického přínosu a nových
biografických poznatků z dnes již rozsáhlé badatelské oblasti.

Vedle konference je slavnost spojena s v e r n i s á ž í
v místním muzeu v prostorách starobylého plumlovského zámku,
kde budou exponována díla z nejrozličnějších uměleckých odvět-
ví inspirovaná básnickým odkazem.

!!! Možnost přihlásit referáty na konferenci, jakož i možnost!!!
přihlásit své dílo do konkurzů v dílčích uměleckých
disciplínách /malířství, sochařství, architektura, hudba,
kinematografie, literatura, dramatické formy a další/
j e z á j e m c ů m s t á l e j e š t ě o t e v ř e n a.
Rovněž je vítána účast zájemců v roli pasivních diváků.

Slavnost vrcholí položením základního kamene k LAMEZONU
v podvečer 18.července 1972 na šibeničním vrchu. 19.7. budou
konány návštěvy místních objektů, které básník zvěčnil svou
přítomností. Ve dnech 19.-20.7. je možno se zúčastnit "Cesto-
vání v Čechách a na Moravě" zajištěnými autokary.

!!! Nepřehlédněte přiložený program a přihlášky k ubytování
a k účasti na konferenci a konkurzech !!!

M. W., v.r.
OB - MNV Plumlov

dr. V.B., v.r.
KŠ

I. Plumlovského Plumlov.

/ Program slavností. Předběžné sdělení. /

17.7.72: Sraz pražských účastníků v 6.30 hod v restaurační hale Hlavního nádraží. Odjezd v 7.30 rezervovanými restauračními vagony do Olomouce s přímým připojením na Prostějov.

!!! Možno též vyjít již ve čtvrtek 13.7 s pěší misí O.H., KS /odchod v 19.00 z restaurace "U Svitáků"/

- 17.7. - 14.00: Prostějov: Setkání s misí O.H.
Slavnostní pochod na Plumlov.
- 15,30: Plumlov: Uvítání předsedou národního výboru.
 - 16.00 - 17.00: Stolové pobavení u Konšelů.
 - 17.30 - 20.00: Slavnostní otevření výstavy exponátů v zámeckém muzeu: Úvodní slovo: předseda OB Plumlov, Hudba: PFU
/Zatím přihlásili díla: akad. sochař K.N., KS: Busta básníka, akad. malíř Z.S., KS: Setkání básníka s Mařou Krpatovou, J.S., ředitel KS: Portrét básníka, M.E.; Kolekce architektonických návrhů Lamezonu, akad. malíř R.N.: Ze života XX. století aj. Vystaveny budou též překlady básně Chudobín do světových jazyků/.
 - 20.00 - 23.00: Stolové pobavení u Konšelů.
 - 24.00: Slavnostní položení základního kamene Ohnostroj - lidová veselice.
- 18.7. - 06.30: Zádusní mše za básníka Plumlovského.
- 08.30 - 12.00: Mezinárodní konference o díle Václava Plumlovského /pořad referátů bude včas účastníkům doručen/
 - 12.00 - 14.00: Stolové pobavení.
 - 14.00 - 18.00: Kulturní pořad /Recitace "Dramatu lásky" a základních děl, vystoupení dra-

matických, pantomimických, baletních a operetních skupin. Pro mládež se počítá s loutkářskými adaptacemi básnickových děl. Slavnostní vyhodnocení uměleckých soutěží.

- 19.00 - 03.00: Stolové pobavení u Konšelů. Hrají PPU. Současně bál v kinosále. Soutěž krásy: Miss Plumlov 72.

19.7. - Návštěva památných míst na Plumlově a v okolí:

8.30: Návštěva básnickova rodného domku /umístění pamětní desky/ - Návštěva kostela, kde kázal básníkův bratr - Návštěva fary - Pozastavení před řeznictvím druhého básnickova bratra - Návštěva domku, kde pobýval básník u sestry až po vysekání neblahé krávy - Návštěva H. domku, kde básník pobyl devět let - Návštěva obecního útulku, posledního básnickova útočiště na Plumlově - Pietní zastavení u domku řídicího měst. školy v.v.

11.30 - 12.30: Stolové pobavení u Konšelů. Předání jubilejní kytice mladší sestře básnickovy Lidunky.

12.30: Odjezd do Soběsuk - Návštěva kronikáře. Zápis účastníků do městské kroniky.

14.00: Návštěva Domu odpočinku v Prostějově.

15.00 - 18.00: Zájezd do Psychiatrické léčebny v Kroměříži, kde básník skonal. Prohlídka ústavu. Shlédnutí výstavky uspořádané pacienty na počest básnickova výročí. Prohlídka města.

19.00 - 24.00: Návrat do Plumlova. Obvyklé stolové pobavení.

20.7.

21.7. - C e s t o v á n í v Č e c h á c h a n a M o r a v ě /autokary zajištěny Čedokem. Nutno se včas přihlásit k účasti !!!/

20.7. - 6.00 odjezd po trase: P l u m l o v - Prostějov - Kroměříž - Zdounky /Zastavení u jedné ze tří mysliven/ - Ostruvánky - Kyjov - Lá z - n ě S k a l k a /Zastavení se stolovým pobavením: recitace a hudba/ - Ratiškovice -

Milotice - Hodonín - hrad Buchlov - Uher-
ské Hradiště - Velehrad - Přerov - Lipník
nad Bečvou - zřícenina hradu Holštýn -
- Hranice /s prohlídkou důstojnické školy/
- Vsetín - Valašské Meziříčí - Rožnov -
výstup na Radhošť - Frenštát - Veřovice
- Nový Jičín - Štrambercká trůba - Ko-
přivnice - P ř í b o r /zastavení před
domem básníkovy přítelky/ - Frýdlant - Mo-
ravská Ostrava /Nocleh zajištěn/.

- 21.7. - 6.00 odjezd po trase: Ostrava - Svinov -
- Opava - Krnov - lázně Gräfenberg - Ha-
nušovice - přechod československých stát-
ních hranic do Polska - Bystřice ve Slezku
- Vamberžice - Návrat do vlasti - Králíky
- Bludov - Postřelmov - Zábřeh - Mohelnice
- C h u d o b í n /položení základního ka-
mene k básníkovu pomníku, recitační, hudební
a překladatelská soutěž/ - Litovel - Stern-
berg - Štěpínov - Olomouc - Slatěnice -
P l u m l o v .

Stolové pobavení u Konšelů do 24.00 hodin.

Mimo to upozorňujeme, že v Plumlově bude po celý
týden postaráno o kulturní a rekreační požitky všech
účastníků. Zajištěn je kolotoč, dvě střelnice, hou-
pačky. Zároveň upozorňujeme na možnosti sportovního
vyžití na hladině Plumlovské přehrady, nejstaršího
vodního díla v Rakousku-Uhersku.

Plán cestování přikládáme v příloze. Zajistěte
si již dnes místo v autokaru u oken!

I. PLUMLOVSKÉHO PLUMLOV

Přihláška k účasti.

Jméno:

Bydliště:

Mám především zájem o: konferenci /vypiště témata
/Uveďte pořadí!/
.....

uměleckou produkci /v oborech/: ...

.....

o zábavy /vypiště i dopl. návrhy/: ..

.....

.....

.....

Datum: Podpis:

- - - - - Zde odstříhnout - - - - -

I. PLUMLOVSKÉHO PLUMLOV

Přihláška sdělení či příspěvku.

Jméno:

Bydliště:

Název referátu - příspěvku - díla /nehodící se škrtněte/:

.....

Podrobnější údaje možno sdělit v příloze.

Datum: Podpis:

- - - - - Zde odstříhnout - - - - -

I. PLUMLOVSKÉHO PLUMLOV

Přihláška k ubytování a zájezdům.

Jméno:

Bydliště:

Žádám ubytování: v hotelu "Jednota" /U Konšelů/ - v hotelu
"Zlechov" - v autocampingu "Žralok" -
na privatě /nehodící se škrtněte/.

Pobyt žádám od: do: celkem: dní

Účastním se zájezdu: 19.7.: Plumlov - Soběsuky-Prostějov -
Kroměříž

20.7.: Plumlov - Ostrava

21.7.: Ostrava - Plumlov

/nehodící se škrtněte/

Datum: Podpis:

REPORTÁŽ Z OSLAV.

Vyprávění Jiřího Daníčka je chvílemi snad až nešetrně otevřené. Některé epizody bylo třeba zcela vypustit a dalších nezbylo, než vyretušovat jména zúčastněných osob. Plným jménem jsou uvedeny pouze osoby s reputací natolik poškozenou, že jím zaznamenané události nemohou způsobit žádnou další mravní či občanskou újmu.

E. B.

Vladimír mě požádal, abych bílé místo v prvním svazku sebraných spisů Václava Svobody-Plumlovského doplnil reportáží z oslav 100. výročí básníkovy narození. Pramalo pomohlo, když jsem mu vysvětloval, že je mi forma robustně novinářské reportáže nebo v nejlepším případě vzpomínkově laděného fejetonu bytostně cizí. Stejně málo pomohly nářky, že jsem zaneprázdněn. Že pracuji na filmové dramatizaci "Země snivců": sháním herce, ověřuji si jejich fotogeničnost, vybírám exteriéry. To dá přece řádu práce. Dále již roky průběžně píšu román o čínském zeli. A vůbec že spíš inklinuji k jemným orientálním veršičkám na motivy písně Splývající větévka. Vladimír byl dotěrný jako veš a medius fidius - už jsem se z toho nevykroutil.

Also. Nejdřív snad krapánek chronografie a topografie à la doktor Kejdana. V předvečer oslav jsem si dopřával na trase. Nejprve jsem klábosil s trasmanem

29

Pájou Zlotvorem Štastným U Svitáků a pil křenový piv-
venko, pak jsem se přestěhoval k Jeřábkově, kde se
zase podávalo zteplalý bílý. Tam mě načapal Vladimír
a vnutil mi rozměrný fotografický portrét Václava
Svobody. Jinak vše probíhalo, jako by to bylo vystři-
ženo z modelu opilecké každodennosti. Z vokna jsem
se mráкотně probudil do kocovinného rána. Na dvoře -
ťuk, ťuk - zaklepal Tandemista, který mi měl podle
Vladimírova libreta na výletu do Plumlova dělat tan-
demistu. Došli jsme k Deševu, na předním skle před
sedadlem smrti instalovali básníkův portrét, nased-
li a odfrčeli.

Cestou jsme se stavili mnemotechniku na mne-
motechniku a pak jsme cvičně louskali několik extrém-
ně tvrdých etymologických oříšků. Referenci o této debatě
si odpustím. Třeba by to čtenáři připadalo fádňí.
Jistě preferuje dramatické peripetie. Slibuji, že se
mu jich dostane.

Hrome, kvůli úplnosti nesmím zapomenout na
první štaci v Havlíčkově Brodě. Zašli jsme tam, kde
bydlejí Stankovičojc, nechali se pozvat na vystyd-
lé a lojovité skopové, Tandemista a Stankovičojc to
zapili pivem, nakoupili si ještě lahváče do foroty
a pak jsme si to všichni kalili na Moravu.

Safra, začal jsem jako stréček Křópal a teď
už je to zase malinko jako Kdo chytá v žitě. Musím
si dát bacha. Ergo seriózněji: Ctitele dnes už pro-
slulého žánru šemové poezie si dovoluji upozornit,
že k jeho zrodu došlo právě na cestě z Havlíčkova
Brodu do Plumlova. Duchovní otec Nikolaš se usadil
na zadním sedadle, otevřel si fláděrku Brodvaru a
zarecitoval klasické dvojverší:

"Šampaňský, šampaňský
to je ten šém panský".

Deševo bylo kolíbkou a my jsme se stali sudičkami, které věštily novorozenci zaslouženou slávu. Bylo to skvělé předznamenání oslav. Nikolaj svatosvatě slíbil, že už nebude skládat nic jiného než dvojverší a neustále se bude kochat magickou šémovitostí. Olinka tleskala a všichni jsme byli hluboce dojatí.

Šupaždili jsme si ~~kavak~~ to vostošest. Tandemista a Stankovičojc pili pořád pivo a já jsem jel jak namydlenej blesk. Nechtěli jsme zmeškat začátek produkce. Navíc se začalo smrákat a baterie byla totálně vybitá. Patálie cesty bych měl ale vynechat. Tož jenom toto pro toto: Nikolaj omámený svým výkonem cosi brebentil Olince do ucha v nesrozumitelném prešovském nářečí, Tandemista se opil pivem a usnul a já jsem potmě sjel s vozem na louku. Zdálo se, že jsme ve štychu. Vystoupili jsme z vozu a div nad sebou nezlomili hůl. Najednou se však objevil autobus ex machina a odvezl nás konečně do Plumlova.

Orientovat se v Plumlově není problém, a tak jsme Vladimírem pronajatý restaurant našli bryskně. Pro kravál nebylo slyšet jediného slova. Program byl už definitivně za zenitem. V lokále vládlo neurvalé veselí kořánovského ražení. "Těbuch, Zlatohlávku", zařval na mne hurònsky Hla vado a přistrčil mi skle-
nici pálenky. Do píce. Div mě neklepla pepka. To mi všechno před léty spískal Tandemista. Nejprve rozhlásil, že vypadám jako děd Vševěd v pravé poledne, později to zkorigoval na děda Vševěda za pět minut dvanáct a po letech už jsem zase byl děd Vševěd v pozdním odpoledni. Přesně to bylo, tuším, v půl čtvrté.

Výrazy jako Zlatá Hlava nebo Zlatohlávek padaly nejdřív jen ve třetí osobě, pak mětak ale všichni začali dokonce oslovovat. Dodnes jsem na to medius fidius alergický.

Přede mnou tedy stojí brunátný Hlavado a dýchá na mne špiritus. Bože, jak zaplašit paníku? Kývám vertikálně hlavou a snažím se zapamatovat si jeho nos. Jedna část je údajně z vosku a zbytek je gumový. Asi po nějakém defektu v ringu. Nebo na něho čekali před Bystřicí? Obrátil jsem do sebe darovanou kořalku a nastrčil Hlavadovi do fokusu Nikolaje. Tak jsem mimoděk zinscenoval setkání, které vešlo do literárního povědomí jako Velké smíření tváře a sešitu. Velké smíření proběhlo takto:

Nikolaj /stojí u výčepního pultu vedle Hlavada/

Hlavado /stojí u výčepního pultu vedle Nikolaje/

Nikolaj: "Hlavado, co by udělal Kabeš, kdyby Topinka
přišel ráno o pět minut později do redakce?"

Hlavado /se usmívá/

Nikolaj /se usmívá/

Hlavado a Nikolaj /se obejmou/

A pak jsme všichni pili a pili, a pak si nakoupili další trůnk a odbrali se do Stanu mladých. A ne do původně slibovaného a nerezervovaného botelu Žralok. Ve Stanu mladých kraloval starý Zbýša: všechny nás ubytoval, ekcentricky napomínal a umravňoval a pořád si popotahoval glotové rukávy a ouřadoval. Když se magor vulgárně ohradil, Zbýša se odvrátil a každému si postěžoval: "Na starého Zbýšu si každéj troufne". Dovolili jsme se s Tandemistou starýho Zbýši a šli se koupat do pozdně renesančního rybníka pod jedinou inspirační předlohou Lamezónu, ve kterém se nikdo nikdy nesměl koupat a taky nekoupal. Proto s námi později zacházeli tak brutálně. Krá, krá, zakrákorala pozdně renesanční vrána, o níž se renomovaný ornitolog

Jiří P. vyjádřil v rozhovoru ve staroměstském restaurantu U Týna takto:

Já: "Jiří P., je to pravda, že se havran dožije přes tisíc let?"

J.P.: "To je klec. Třicet let v kleci a na svobodě o deset mín, to jest dožije se dvaceti let."

Já: "To ti nikdy neodpustím, žeš rozbil mýtus o pozdně renesanční vráně". /1/

Trošinku jsem si zaplavčil a protože byl celý měsíc, doplaval jsem až na vrchol reflexe Lamezónu na měsíčním zřetle pozdně renesančního rybníka. Zpíval jsem si: "Österreich, du edles Haus,

steck deine Fahne aus,
lass sie im Winde weh'n,
Österreich muss ewig stehen!"

Což v překladu Otokara Fischera zní:

"Rakousko, vznešený dům,
vytsrč prapor svůj,
nech ho ve větrech vlát,
Rakousko věčně musí stát!"

Sotva jsem z vody vystoup', nenašel jsem šaty. Naproti šel Nepraš a prosil jsem jej, aby mi podal něco, čím bych mohl zakrýt svou hanbu. Zasmál se a pokračoval v cestě. Já jsem pak pokračoval do Stanu mladých, abych se dostal ze svitu luny a mohl ve tmě Stanu mladých zakrýt svou hanbu. Sáhl jsem po magorových žlutých bederních kalhotkách značky Hipster, ale nebyly mi. V rozpacích jsem vykřikl, "Safta, jsem nahý". Slyšela to Naďa Plíšková a ve snaze uvést situaci na faličtější a genitálnější úroveň, zaječela: "Rozsvítit! Ukázat!". Rozsvítili. Zakryl mě dekou Modrý Mizer Max. Lehl jsem si,

Zatímco buď uhrančivý technokrat Kadeřábek nebo profesorsky přísný Nepraš Nađu Plíškovou hlučně pohlavkovali. Za hodinu jsem se probudil. Ostatní v čele s Olinkou se šli opravdu koupat, tak jsem se rozhodl, že strhnu stan. Nenápadně jsem rozvazoval svázaná lana. Svítalo. Představoval jsem si okamžik zhroucení. Bohužel proti mně zakročili uhrančivý technokrat Kadeřábek a profesorsky přísný Nepraš. Nedovedu si představit, co by s námi ti, kteří stejně nakonec přišli, ~~málem~~ kdyby se stan zhroutil a oni přišli, udělali. Ráno přišli. Od každého vybrali 50 vočí a přes různé protesty velitele Stanu mladých starýho Zbyšáka nás vypověděli z města Plumlova.

Modrý Mizera Max navrhl odjezd do Kunštátu. Nic jiného nezbyvalo. Nastoupili jsme do autobusu. Několik svých prenatálních představ z autobusu raději vynechám. Dojeli jsme do Kunštátu a vystoupili z autobusu. Dr. L. si už zvratky z paruky vyklepala. Doprovodili jsme ji do penzionu Hrudka, kde Karel Nepraš spolu s Danuškou N. připravovali pole pro Fando, nezlob se. Vladimír si ce ve svém elaborátu píše Karle, nezlob se, ale, Karle, nezlob se, hrálo se Fando, nezlob se. Na ploše 5 x 5 m s pěti chlívky pod penzionem Hrudka. Uznáte jistě, že teď již referuji disciplinovaněji se zřetelem na tu nejnepostradatelnější faktografii. Nyní ovšem in medias res:

Nastoupili jsme v osvědčeném složení: já, Tandemista a jediná aristokraticky elegantní bytost na kurtě dr. L. Proti nám další 4 tříčlenné chlívky. Hráli jsme a hráli. Každý pil jen to, co prohrál. Ergo: kdo prohrával nejvíc, ten nejvíc pil. To je barbara, co? Zmizel mi mezitím Tandemista. Hledal jsem ho za horizontem v ječném poli. "Proč není Avicena svatý? Umí K. zpívat?"

Tak se ptal v ječném poli Danušky N., když vedli rozhovor o magistrátním úředníku. Posadil jsem se k nim. Tandemista hnal voďu na křesťanský mlýn Danušky N. a recitoval:

"Mens sana
in Hosana".

Jak se onehdy spravedlivě vyjádřil Pepšl K.:
"Méně manipulace a více imaginace". Vzal jsem Tandemistu za ruku a šli jsme kus vedle, kde seděl Hlavado a vyhazoval diablo. Povalili jsme jej do klasu. Danuška N. nám pomáhala.

Já /k. hlavadovi/: "Řekni 'Svinstvo v Clichy!'"
Hlavado /mlčí/
Tandemista /ke mně/: "Nasaď mu páky!"
Já /nasazuji Hlavadovi páky/
Hlavado /mlčí/
Tandemista /ke mně/: "Zakruť mu nosem!"
Já /kroutím Hlavadovi nosem/
Hlavado /se prudce vytrhne/: "Mám ho gumový"
/Uteče z pole/

Přišel magor, nechal si zakroutit nosem a řekl "Svinstvo v Clichy". Zvedl Danušku a všichni jsme odešli z ječného pole k ostatním a spolu s ostatními do penziónu Hrudka. Tam nás medius fidius uvítal Pája Zlotvor Šťastný se slovy: "Maj tady dobrou fazolovou!" Šťastný měl na sobě automobilovou přilbu a vypadal jako "hociaký čikor-šikor". A křičel: "Zapamatujte si pravdu!". Všichni po něm opakovali, "Zapamatujte si pravdu!".

Fotografická situace z hotelu Hrudka: Šťastný recituje A. S. Puškina:

"Slyš, co ti pravím - napni uši
'Jsem tělem eunuch, duší muž.'
Co se mnou děláš? Přestaň už! -
'Já právě měním tělo v duši'."
Ostatní bijí Šťastného po přilbě. Atď.

Ráno. Slíbila mi malátně růžové všecko. Řekla tak, řekla onak, neřekla nijak. Deševo nenastartovalo. Napsané se nečervená. Šel jsem do bludiště. Dílo sochaře Rolínka, protežé místního velkouzenáče Buriána /Buriánovo moravské uzene/. Rolínk's Stones. 40 blanických rytířů ve skále a dvoumetrové baťovky s perforací po obřím TGM před skálou.

Martina Hlavadová /běhá od rytíře k rytíři/:

"Kde je?"

Starej Zbýša: "Tady."

Martina Hlavadová /spatří mezi rytíři starýho

Zbýšu/: "To je neskutečné!"

Martina Hlavadová a starej Zbýša /se vymotají z labyrintu a hledají na stráni podle šipek TGM/:"Kde je?"

Anna Karenina /najde baťovky/: "Ostáliš tolko botinky."

Deševo nenastartovalo. Sbohem Kunštáte. Přibrali jsme Dan ušku N. a magora. Ach, magore, magore, chceš to za osmnáct nebo bez dvou za dvacet? Do Benešova se setmělo a na nádraží se odehrála rozlučka.

Danuška: "Pa."

Magor /koupí a podá mi dvě piva/

Já /je beru/

Tandemista /zpívá/: "magor sum et magor ero,
nigros calceulos fero."

Danuška a magor /odjíždějí vlakem do Prahy/.

Šli jsme s Tandemistou do hostince a pak ke krchovu a ještě později do žitného pole, kde jsme díky vybité baterii přespali. Ráno jsme našli Deševo zaparkované u nádraží. Nepoškozené. Došlo pouze k odcizení Václava Svobody-Plumlovského. Zbylo jen dojet do Prahy. Tečku udělali v ústí dálnice Karel Nepraš a Naďa Plíšková. Karel byl oděn do kuchařských kalhot s obřím pepitem a Naďa do korzetu s jupičkou. Zastavili jsme a vystoupili z vozu. Naďa se na nás nevinně podívala šmolkově modrýma očima: "Copak, copak, mládenci?" Pak se zavěsila do Karla: "Pojď, Karle." A šli se korzovat po promenádě, či promenádovat po korze. Aby to bylo už úplně všechno, rozjeli jsme se za bohyní ze stroje Monikou B. /2/ A mám to meĉius fĉidius z krku.

Vyprávění Jiřího Daníčka
zaznamenal
Eugen Brikcius.

P o z n á m k y :

/1/ Vráně? /poznámka zaznamenatele/

/2/ Dovoluji si poděkovat Monice B. za účinnou spolupráci na záznamu vyprávění od událostí pod Lamezónem a za dodatečnou korekturu vulgárních výrazů v předcházejících pasážích - jako třeba: "Nikolaj se usadil" místo "Nikolaj se uprdelil" a pod. /poznámka zaznamenatele

K pravidlům hry "K a r l e , n e z l o b s e !"

H r a "Karle, nezlob se!" se v podstatě neliší od historicky jí předcházející hry "Fandø, nezlob se", která svérázným způsobem rozvíjí prvky známé společenské hry "Člověče, nezlob se!" s přihlédnutím k specifickým požadavkům nenáročného stolového pobavení. Fandø v původním názvu hry představoval reálnou osobu číšníka v nálevně, kde byla hra provozována, a na jeho laskavosti a toleranci závisela plynulost a nerušenost hry. Název v sobě tedy implicitně obsahoval rituálně-magické zařikání osobnosti pro hru výlučně nepostradatelné. Při realizaci hry k poctění básníka Plumlovského v rámci I. Plumlovského Plumlova v Kunštátě, kdy role Fandø přestala být funkční, došlo k přirozenému přesunu k jménu jejího tvůrce, trpělivého pěstitele a subtilního zdokonalovatele Karla N.

Hra "Karle, nezlob se!" se brání všem snahám o zařazení do běžných klasifikačních schémat, která vždy překračuje. Má především aleatorické prvky hry hazardní, jejímž hybným momentem jsou náhoda a štěstí. Nepostrádá však řadu prvků agonálních. Princip soutěže a boje jí dodává zvláštní intenzitu a pohybovou gradaci. Obsahuje též nezanedbatelné vertigonální prvky v závratí dostavující se po požití alkoholu, který rytmizuje a tonalizuje zdvojení mezi skutečností a zdáním. Konečně překypuje i bo-

hatstvím mimetických prvků. Reálná hračka - paňák v sobě zahrnuje nekonečnou rozmanitost identifikačních a perzoni-fikačních obsahů, které mohou být neustále fantazijně oži-vovány a kombinovány. Je hrou s pravidly i bez pravidel. Exponencializuje nahlédnutá metapravidla, čímž relativizuje rigiditu vlastních předpisů. Ze hry je možno vystoupit a do hry vstoupit bez podstatného ohrožení jejího průběhu. Poskytuje celou škálu poloh na ose ludismu od hrového spo-činutí v meditativním snění, které vede k praktickému lu-dibrismu, feérismu, umbrismu, omnismu etc., až po vytváře-ní komplexních interakčních řetězců poukazujícím k situa-cím z těch nejvznešenějších rituálů a nejrafinovanějších peripetií dramatu.

Hra "Karle, nezlob se!" spočívá v interakci hráčů s prostorem hry zprostředkované pohybem jednoduchých hra-ček-paňáků, který je určován pravidly a podporován alkoho-lem v paňácích obsaženým. Čas hry se utváří v jejím průbě-hu jako vlastní smysl hry. Hráčem se stává libovolná by-tost obeznámená s pravidly, která vstupuje do hry. Počet hráčů variuje od dvou do třiceti i více osob vzhledem k to-mu, že je možno hrát individuálně i týmově. Prostor hry představuje plác ve tvaru kříže pro čtyři hráče či týmy ne-bo ve tvaru šesticípé hvězdy maximálně pro šest hráčů či týmů. Figurky, které se na ploše pohybují, jsou skuteční pa-ňáci, sklenky o obsahu 0,5 dcl z průhledného skla, které umožňuje, aby byly jasně rozeznatelné barvy alkoholů, jimiž

se jednotliví hráči, eventuálně týmy rozlišují. Pohyb je paňákům udělován prostřednictvím šestiboké kostky, jejíž stěny jsou označeny jedním až šesti oky a je tonalizován alkoholem. Alkohol strádá ve hře svá sekundární sociálně-ekonomická určení odvozovaná kauzálně z jeho následků a stává se skutečným spiritus agens hry ve své původní a neredukovatelné podobě. Svým způsobem se jedná o hru absolutní, kterou není možno dohrát v konečném čase. Pravidla hry vyplývají z jejího postupu.

Postup hry:

1. Před započatím hry si jednotliví hráči event. týmy vylosují barvu, tj. alkohol, kterým jsou povinni dolévat své paňáky vstupující do hry. Výběr lihovin je třeba provést citlivě, aby se paňáci jednotlivých spoluhráčů od sebe jasně a zřetelně odlišovali.
2. Hráči si hodí kostkou a hru začíná ten, jehož kostka ukazuje největší počet ok. Ostatní nastupují do hry ve směru pohybu hodinových ručiček.
3. Vrhne-li hráč šest ok, naplní jednoho z paňáků svým alkoholem, umístí ho do výchozího bodu a hází znovu. Má-li již všechny své paňáky ve hře, pohybuje kterýmkoliv z nich.
4. Padne-li hráči jiný počet ok než šest, posunuje některým z paňáků, kterého už má ve hře.
5. Při postupu vpřed přeskakuje animovaný paňák všechny paňáky, cizí i vlastní, kteří se mu namanou do cesty. Všechny

přeskočené paňáky je nutno neprodleně vypít a to vždy tím hráčem, jehož paňák byl takto z cirkulace vyřazen. Totéž, co platí o paňácích přeskočených, platí i o paňácích vytlačených z místa prodlévání. Prázdný paňák je doplněn znovu alkoholem až po té, hodí-li hráč znovu šest ok a vstupuje s ním do hry.

6. Paňáci, kteří prošli celou hrou, jsou umístěni v cílových chlívčcích tak, že po pietním vstřebání jejich obsahu jsou postaveni špičkami, resp. dnem vzhůru.

7. Hraje se tak dlouho, dokud je co pít.

Zpracoval V. B.

D O S L O V

S v ě d e c t v í o b á s n í k o v í

P l u m l o v s k é m

První svazek P l u m l o v i a n vycházející u příležitosti 20. výročí úmrtí Václava S v o b o d y - P l u m l o v s k é h o má především dokumentační charakter. Vedle sebraných spisů obsahuje svědectví básníkových současníků a ohlasy na jeho dílo ve dvou vzpomínkových akcích. Vydání sleduje co nejúplnější obeznámení s historickými fakty spjatými s jeho životem a dílem, jež by se staly podkladem chystaného sborníku P l u m l o v i a n a II, který by obsahoval literární-kritické, estetické a psychologické rozборы a studie. Většina biografických dat o básníkoví je stále zahalena neproniknutelnou mlhou. Zůstáváme mu mnoho dlužni, pokud jde o objasnění jeho oje- dinělého zjevu v české literatuře. Ale snad se stanou P l u m l o v i a n a I i příštím životopiscům Vác- lava Plumlovského pohnutkou k odhalení temných míst v jeho osudech, do nichž se zatím nepodařilo proniknout.

Rekonstruujeme-li životopis básníka ze zpřístup- nělých pramenů, vynikne ostatně mezerovitost dosavad- ního studia.

Václav Svoboda-Plumlovský se narodil 18. červen- ce 1872 na Plumlově /Plumenau/. Před necelým měsícem složil maturitní zkoušky na gymnasiu v nedalekém Pro- stějově /Prossnitz/ mladý Edmund Husserl. Jen o měsíc později poblíž v Zábřehu /Hohenstadt/ oslaví své čtvr- té narozeniny malířský Jan Welzl, dosud nic netušící o své slavné cestovatelské dráze. V této souvislosti je třeba uvést zajímavý fakt, že Alfred Jarry je dosud

na houbách, i když je pravděpodobně již vážně uvažováno o jeho početi¹.

Ze sdělení Josefa Blekty² víme, že Václav byl prostý rolnický synek ze šesti dětí. Nesnažil se nikdy vyniknout nad svými sourozenci a nad svými vrstevníky ani na obecné škole ani v profesionálním uplatnění. Po ukončení základního vzdělání zastával okrajovou pomocnou funkci v rámci živnostenské praxe svého bratra. Zda byl přes svou skromnost a zdrženlivost přizván do služby v armádě rakousko-uherské monarchie, se nepodařilo zjistit.

Neznáme bohužel žádné podrobnosti o dětství a jinošství básníka z 80. a 90. let minulého století. Zajímavá etapa jeho dospělosti a zralosti od třiceti do pětapadesáti let, tj. od počátku století až do pozdních let dvacátých je rovněž stále našemu poznání zastřena. Kromě básníkovy autobiografického sdělení o jeho milostném vztahu k Lidunce, který můžeme datovat do let 1928-30³, víme o jeho cestách podniknutých někdy v letech 1929-30⁴ a o jeho volební kampani z roku 1932 či 1933 spojené se snahou o vybudování lamezonu na Plumlově⁵.

-
- 1/ Alfred Jarry se narodil 8. září 1873 v městě Laval v Keltské Bretani.
 - 2/ Cf.: Josef Blekta: "Sine ira et studio", Plumloviana I, pp. 50-54.
 - 3/ Cf.: Václav Plumlovský: "Román ze života XX. století, "Drama lásky". Nákladem vlastním. Tiskem V. Horáka. Prostějov 1930. In Plumloviana pp. 2 - 8.
 - 4/ Cf.: Václav Plumlovský: "Básně, povídky a cesty": Nákladem vlastním. Tiskem V. Horáka. Prostějov 1931. In Plumloviana pp. 14 - 38.
 - 5/ Cf.: Václav Svoboda-Plumlovský: "Odznak nové budovy Elida-Ideal" a "Družstevní akciový podnik pro stavbu La maisonu Elida na Plumlově", letáky bez data, v. s. a. d. 1933. In Plumloviana: "Letáky", pp. 9-13.

V paměti současníků se dosud uchovala vzpomínka na básníkův explicitní nesouhlas se statutem Protektorátu Čechy a Morava z let 1939-45, pro který měl být dokonce vzat do vazby. Od trestního stíhání sedmdesátiletého disidenta bylo prý upuštěno s ohledem na věk, který tehdy připouštěl snížení přičetnosti.

V pozdním věku zůstává básník se starobním důchodem Kčs 192 měsíčně zcela opuštěn příbuznými, přáteli i známými a když je již neschopen udržovat své obydlí v obecním domku č. 421 na periferii Plumlova, kde má pronajatu jednu místnost, alespoň v takovém stavu, aby nebylo ohrožováno bezprostřední okolí, zasahuje sociální péče. S nuceným pobytem v ústavu olomoucké arcidiecézní charity "Milosrdná láska" v Prostějově, kam se dostává v únoru 1955, se nemůže smířit. Nevázaná a nikdy nespoutaná básnická duše se velmi těžko přizpůsobuje náhlé a naprosté změně dosavadního životního stylu spojené s poklesem důchodu ve prospěch ošetření na Kčs 85. Plumlovský se bouří proti ústavnímu řádu a polévkám. Svou výmluvností podněcuje i tajenou nespokojenost ostatních chovanců, což záhy zviklá i přísloušné milosrdenství charity. Dne 4. června 1955 ho předává milosrdný bratr Klement péči Psychiatrické léčebny v Kroměříži. Zpráva, že se účastnil v r. 1956 s ústavními chovanci prvomájového průvodu, když po všeobecném rozčarování z omylů Josefa Stalina po XX. sjezdu KSSS bylo ředitelství blázince požádáno o posílení celonárodní manifestace, není podložena. Zdravotní stav třiaosmdesátiletého stařečka po operaci kýly by ostatně takovou zátěž ani nevydržel.

Marně se snaží v Kroměříži vysvětlit lékařům a ošetřujícímu personálu, že je básníkem a spisovatelem. Nikdo nepátrá po jeho spisech a jeho prohlášení jsou přijímána pouze k potvrzení základní diagnózy. Opuštěn a nepochopen umírá po selhání srdečního svalu o osmé

hodině ranní dne 11. listopadu 1956. Místo jeho posledního odpočinku není známo.

Ojedinělost zjevu Václava Plumllovského možno spatřovat v jeho chvilkovém a jen ztěží zaregistrovatelném záblesku na básnickém nebi Hané. Vstupuje do literatury v poměrně pozdním věku padesáti osmi let, aby se záhy před svou šedesátkou definitivně odmlčel. Ústní tradice sice uvádí, že básník veršoval již za mlada a že nepřestal tvořit ani po vydání svých dvou děl vlastním nákladem v r. 1930 a 1931. Neexistuje však rukopisná pozůstalost a nejpravděpodobnější je, že většina jeho tvorby sestávala z příležitostných slovních improvizací a potřebu vydat svá díla tiskem pocítil právě v tomto vrcholném období svého života. Impulzem k vystoupení z intimity soukromého veršování je neočekávané a při jeho stáří obdivuhodné vzplanutí lásky. Neopřetované adolescentní láska drahá romantikům zastihla básníka v době, kdy již dávno překlenul své akmé a kdy se jiní oddávají zdrženlivým radostem zaslouženého kmetství. Snad měl na milostném vzplanutí podíl náhlý vzrůst sebevědomí způsobený dočasným sociálně-ekonomickým osamostatněním jinak nemajetného občana, který prodejem zděděné nemovitosti nabytí dosud nepociťovaného standardu. Ale je též možné, že šlo v milostném vznětu jen o variaci z četných lyrických episod jeho předchozího života a že v tomto duchu i nadále rozvíjí drobná erotická dobrodružství, v nichž opakováním obnovuje základní velké zklamání⁶.

6/ V této souvislosti je třeba upozornit na mikrodrama lásky, ve kterém básník obdivuhodně zhušťuje v "Cestování po Čechách a Moravě" do kratičké episody vlastně celý "Román ze života XX. století."
/In Plumlloviana p.36/.

Jako básník stojí Plumlovský stranou všech proudů, generačních zápasů a vlivů. Jsa primárně a nezprostředkovaně dadaistou, netíhne nikdy ke skupinovému hnutí. Většinu generačních druhů přežívá bez navázání kontaktu, o který neusiluje ani v případě mladších básníků. Jeho poetika začíná být ostatně znovu objevována až po explozi socialistického realismu padesátých let, kdy jsou její formální principy tentokrát jako adekvátní výrazový prostředek reflektující historickou situaci spontánně aplikovány v básních Karla Hynka, v Bondyho parafrázích na Konstantina Biebla, v Hrabalově práci s jazykem a konečně v poezii Petra Lampla, který se k Plumlovskému vědomě hlásí.

Nezařaditelnost Plumlovského a jeho nevadnoucí svěžest vyplývá především z univerzálnosti fundamentálních témat, která rozvíjí svým svérázným způsobem. Ať již se jedná o milostný n-úhelník, prostor hospody, ideji lamezónu nebo motivy cestování, vyvolává vždy základní údiv nad prostotou tématu, které zbavuje nánosů pseudoproblematiky, jež na ně byly navršeny křivolakým vývojem světových literatur.

Plumlovského básnické obrazy poukazují k obecným antropologickým strukturám imaginace, mají však svůj specifický lokální kolorit. Formální vliv jeho bezprostředních rodáků z Hané bychom těžko hledali, ale občas se objevují společná témata, která nesou determinaci *geniem loci*.

S Jiřím Wolkerem, který umírá dříve než Plumlovský rozezvučí svou lyru, nenajdeme žádný styčný bod.

Jinak je tomu s hanáckým hostem Petrem Bezručem⁷, který věnuje Plumlovu hned dvě básně, Plumlov I a Plumlov II⁸. V první básni si příliš křečovitě podržuje masku barda, se kterou se sice úspěšně pohyboval po Slezsku, která ovšem pod torzem plumlovského zámku působí komicky. V druhé básni však přibližuje osudovou atmosféru hospody u Konšelů, byť v poněkud patetickém ladění a zastřenu enigmatickými osobními prvky.

Obsahový dotek nacházíme též v četných dramatech Vojtěšky Baldessari-Plumlovské, zejména v její adaptaci poeovské detektivní zápletky s vraždícím orangutanem z ulice Morgue v divadelní hře pro mládež "Honza v zakletém zámku"⁹. Příběh zlotřilého hradního pána, který se bavil zohavováním pocestných, za což je mu odňat klid posmrtného spánku, a který je ze svého zakletí vysvobozen Honzou, jenž se nezalekne trpaslíků a díblíků a nechá se od ducha oholit, je v druhém dějství situován do důvěrného prostoru plumlovského podhradí před hospodu na náměstí. Zatímco Honza si dodává kuráž ze džbánku, princezna na něho čeká u Konšelů.¹⁰

Zajímavý dotek nacházíme též v prvotině Aloise V. Procházky "Studentova pomsta"¹¹, bohužel již nikoliv v jeho pozdějších hanáčtinou psaných lyrických verších

7/ Titulem "slavný hanácký host" označuje Bezruč Jan Springer v souvislosti s odhalením Pseudobezruče Jeana Lutobora d'Amery, vl.jm. Jana Grmely /J. Springer: "Co dala Haná české literatuře", str. 18/.

8/ Cf.: Petr Bezruč: "Slezské písně", v. vydání: *Pěkný a zlatý, Brno 1911*.

9/ Vojtěška Baldessari-Plumlovská: "Honza v zakletém zámku. Pohádka o čtyřech dějstvích s třinácti vyobrazeními F.K.Hetleše". F.Šimáček, Praha 1900.

10/ Tuto atmosféru navozuje Plumlovská zejména v popisu scény 2. jednání: "Když se zvedá opona, hrají hudebníci a hoši tančí před hospodou. Sousedé sedí u stolu. V pozadí viděti hrad". /Ibid./

11/ Alois V. Procházka: "Studentova pomsta. Veselohra o dvou dějstvích." /J. Birnbaum v Brtnici 1929/.

inspirovaných lidovou poezií¹² a v pseudolidových prózách z okruhu křópalovského humoru¹³. V dramatu "Studentova pomsta" nám Procházka otvírá dokonce interier archetypálního prostoru hospody u Konšelů s krásnou senkýřkou laskující s fešáky. Rafinovaná zápleтка, v níž dva studenti Dušek a Myška způsobí komplikace svému profesorovi přírodopisu Kocourovi, když v nejisté popřevratové době vhodí mezi štamgasty klamnou informaci, že se v kraji potuluje říšský špion, jehož popis odpovídá nebohému Kocourovi, vrcholí zahanbující perlustrací profesora obecním policajtem Vendelínem Mastičkou. Profesor si vyprosí od studentů prokázání identity za reciprokou službu spočívající v odvolání reparátu z přírodopisu. Drama končící usmiřovacím pitím s radostmi stolového pobavení ve šťastném prostoru Gasthausu upozorňuje na podivuhodnou determinaci autora nepostižitelným duchem kraje¹⁴.

Můžeme-li říci o Plumlovského poezii, že je čistým osobním produktem bez závažnějšího doteku cizích vlivů, platí to tím spíše o jeho ideji lamezonu. Představa lamezonu vytryskla z vnitřních zdrojů básníka a přestože je na svých cestách nutkavě přitahován rodištěm zakladatele psychoanalýzy Příborem /Freiberg/, kde před očima malého Sigiho ve formativním věku trčel monumentální phallus Štramberské trůby,

12/ Alois V. Procházka: "Plomnovsky pěsničke" /Brněnská tiskárna, Brno 1944/;

13/ A. V. Procházka: "Veselá Haná. Dyž se naši sódijó." /Plumlov 1941, 2.vydání Olomouc 1944/;

14/ Mastičkovo závěrečné zvolání: "Cha, cha, to se to povedlo!" překvapivě odpovídá alespoň svou první onomatopoetickou částí absolutní promluvě Plovoucího svala, Faustrollova paviána. /Cf. Procházka: Studentova pomsta, loc.cit./.

lze s určitostí prokázat, že přes všechny afinity neznal Freudovu sublimační teorii. Nebyl ani obeznámen s architekturou lamezonů Karl Junkera, Alfonse Muchy, Gaudího, Chevala, Schwittera či dokonce Rodia. Ačkoliv nelze zcela vyloučit, že se seznámil s polským betlemem "Šopkou", není prokázané, že by na svých cestách pronikl až do Krakova, kde by jistě nenikl jeho pozornosti. Vambeřice /Albendorf/ a Bystřice kladská /Habelschwerdt/ patřily tehdy teritoriálně k Pruskému Slezsku¹⁵ a převládal zde spíše český kulturní vliv s českou tradicí jesliček. Plumlovského pouť do Čenstochové je pouze kronikářským dohadem¹⁶, navíc šopky nejsou pro tuto oblast typické. To vše ovšem jenom potvrzuje, že lamezonovitý tvar šopky a Plumlovského představa lamezonu jsou vyzněním základnějšího univerzálního archetypu. Kromě monumentálního torza snu Karla Eusebia Lichtensteina¹⁷ jsou to jenom dobové fotografie pražského Národního muzea s jezdeckou sochou knížete Václava, které jitrí jeho imaginaci.

K historii edice textů tvořících soubor P l u m - l o v i a n I bych rád připojil shrnující vysvětlení, jež by přiblížilo zároveň shromáždění autentických textů Plumlovského, které jsem pořídil v letech 1960 - 65, i zajímavou difuzi básníkovy odkazu.

15/ Cf.: "Pak jsem jel do "Habešvert", tj. Bystřice ve Slezsku. Velké poutnické místo jsou Vambeřice. Velice krásně je zde, jako ve městě." Cestování v Čechách a na Moravě /In Plumloviana p.35/.

16/ Cf.: Alois V. Procházka: "Návrh zápisu do kroniky obce Plumlova za r. 1933" /In Plumloviana P.41/.

17/ Cf.: Kühndel, J. a Mathon, J.: "Plumlovský zámek a jeho knížecí architekt" /Prostějov 1937/.

Setkání s dosud netušeným poetickým fenomenem mi zprostředkoval pražský surrealistický básník Stanislav Dvorský, který jednoho jarního večera 1960 - neměli jsme ponětí, že necelé čtyři roky po autorově smrti - přinesl do tehdejší vinárny Na rybárně u Betlemské kaple svazeček "Básní, povídek a cest" s podobiznou Václava Plumlovského. Knížečka pietně svázaná do pergamenu poukazovala na citlivý vztah někdejšího jejího držitele k autorovi, ale nepodařilo se mi nikdy vyptávat, kdo jím byl, zda jedinec, či tajná skupina ctitelů a vyznavačů, natož jaká byla hloubka vztahu.

Neutuchající poryvy bezbřehého smíchu vyvolané četbou Plumlovského byly po prvním okouzlení vystřídány potřebou uchopit neobvyklého básníka v širším literárním kontextu. Plumlovského poezie byla vzdálena tradičním domácím proudům humoru jak v haškovsko-kuďejovské linii, tak v linii Voskovce a Wericha. Z Plumlovského sršely ludibristní a feéristické postupy, které ovšem bez integrujícího egosolismu tvořily jakýsi negativ ke Klímově metafilosofice. Díky socialistickému realismu se začaly formální postupy Plumlovského projevovat v dílech řady básníků a v reflektovaném uchopení jimi bylo dosahováno výrazných estetických účinků. Byla to tedy především realita tehdejších let sama, která vytvářela příznivé podmínky k přijetí původní poetiky. Plumlovského bylo třeba uchopit v domácích souvislostech tím spíše, že se vymykal humoru dadaistů, Bretonově koncepci černého humoru i absurdnímu humoru Beckettovu. Snad nejbližší měl k Jarryho patafyzice vzhledem k její absolutní toleranci.

Tehdejší pokus o restauraci jarryovského humoru, na který se zaměřil Prokop Voskovec ve své úspěšné inscenaci Krále Ubu v zimě r. 1960, se snažil navázat

3

32

na původní tradici poetického humoru Osvobozeného divadla před zpolitizováním scény do aktualizovaných poloh. Bohužel již nedošlo k realizaci chystaného repertoáru, takže nelze sledovat dál tyto pozitivní kroky. Pozdější inscenace Otce Ubu v Grossmanově režii v divadélku Na zábradlí nerespektovala Jarryho poetiku a zařadila se do problematického žánru tehdejších dramát nabízejících zčástně pointu absurdity.

U Voskovce, který sice Plumlovského znal, nelze hovořit o plumlovské reflexi, natož o pokusech integrovat Plumlovského s Jarrym. Jarryho humor se ale nekříží s Plumlovského polohou, která bez odkazu k pointě vyvolává smích. To, co činí Jarry snad s větší lehkostí a vědomě, vytváří Plumlovský sice úporně, ale naprosto bezděčně. Plumlovský umožňuje renesanci karnevalového pocitu života s erupcemi nemotivovaného smíchu pro smích tryskajícího z čistého humoru bez vtipu, kde se ve vyznívání ambivalentních obrazů stáváme básníky v rovině čteného textu.

V 60. roce to byl jako jediný srbský básník českého jazyka Brunetto Latrini, který se v básni Komíník a ve ztracené próze Kalumík pokusil s naprostým úspěchem o využití Plumlovského poetiky. Jistou korekcí Plumlovským je možno shledat v próze Jiřího Pavla inspirované zavražděním ministerského předsedy Ceylonu pana Ferdinanda Bandenaraika i v jeho "Robinsonovi", v němž však převažují welzlovské prvky.

Díky Latrinimu jsem nabyl přesvědčení o nosnosti Plumlovského poetiky, kterou jsem nekladl jako metu proti stávajícím literárním koncepcím, ale začal jsem ji systematicky používat jako praktického kritéria humoru.

Když jsem se svěřil se svou čerstvou literární láskou jedné dámě z okruhu tvůrčí skupiny Šmidrů, stal jsem se záhy svědkem nadšeného, spontánního a všeobecného přijetí Václava Plumlovského, s nímž se asi básník nikdy před tím ani potom nesetkal. Š m i d r o v é představovali skupinu volně sdružující malíře, sochaře, hudebníky a básníky a měli za sebou přibližně šestileté období společných akcí. Jedním z determinujících momentů jejich neobvyklé soudržnosti bylo vytvoření šmidřského hudebního tělesa v r. 1958. Přijetí Plumlovského poetiky bylo anticipováno inscenací Tylovy "Paličovy dcery" v r. 1959. Likvidace textu Josefa Kajetána Tyla přes jeho téměř doslovné zachování a programové obsazení rolí neprofesionály vedly ke specifickému parodijnímu útvaru, v němž se v několikanásobném umocnění ironizace textu a sebeironizace protagonistů objevila vzácná poloha humoru, který se těší sám ze sebe.

Nelze dnes přesně říci, do jakého kontextu humor integrovali šmidrové Plumlovského, neboť nejsou dostupné dobové teoretické rozbor¹⁸. Svědectvím spontánní adorace básníka zůstává fakt, že jeho verš "Co složím, to mám!" se stal oficiální devizou Šmidrů¹⁹. Rozhodnutí uspořádat v červnu 60. roku Plumlovskému slavnostní večeři pokračovalo zřejmě v duchu předchozí metatylovské dramaturgie.

18/ Máme na mysli text P. Lampla "Václav Svoboda-Plumlovský a jeho odkaz dnešku" a Bohumíra Mrázka "Literární zhodnocení díla Václava Plumlovského" /Cf.: Program slavnostní akademie in Plumloviana, P. 57/

19/ Verš z básně "Panenkám" /in Plumloviana p. 16/, který se stal šmidřským heslem, použil Jan Kříž jako motto své studie. /Cf.: Jan Kříž: "Šmidrové", Obelisk, Praha 1970/

všeobecný ohlas a uznání, se kterým byl Plumlovský přijímán, mě přiměly k pátrání po jeho případných dalších spisech. Když jsem v pražské Universitní knihovně ani v Památníku písemnictví nenašel žádných stop, napadlo mě hledat na mapě. Objevil jsem poblíž Prostějova obec Flumov, která jediná mohla přinést objasnění. Počátkem června 1960 jsem se vydal poprvé na cestu.

První zastávka ve Státní knihovně v Olomouci nepřinesla kýženého ovoce. Byl jsem však mile překvapen, že zde uchovávají svazeček "Básní, povídek a cest". Fascinující byl objev v prostějovském okresním archivu. Laskavý archivář se mě zpočátku snažil vyvést z omylu, že by někdy existoval básník jménem Václav Plumlovský a odkazoval mě na jeho jmenovkyni Vojtěšku. Teprve když jsem začal recitovat jednotlivé básně, zbystřil a upozornil mě, že se jedná o Václava Svobodu, který sice užíval pseudonymu Plumlovský, ale nebyl pod tímto jménem obecně akceptován. Zarecitoval mi na oplátku z paměti verš "Spadl kámen do voda, napsal Václav Svoboda", s nímž jsem se pak setkával v nejrůznějších variacích²⁰. Po obtížném a namáhavém hledání mi předložil prezenčně svazeček s názvem "Román ze života XX. století. Drama lásky".

Koncepce románu mě ohromila a nadchla. Klíč k Plumlovského poezii byl nalezen. Drama postavené na milostném trojúhelníku, kterého používá Dostojevský v Bílých nocích, trojúhelníku, který se

20/ Cf.: Alois Procházka: "Návrh zápisu do kroniky obce Plumlova za r. 1933 /In Plumloviana, F.42/, časopis Štafeta 1:1969:2:26-27, naposledy Jan Koblasa: "Šlápl mi koník na nohu" /in Plumloviana pp. 58-59/.

marně snaží Unamuno v Mlze překonat tetraedrem, když prozkoumal možnosti všech polyedrů, je zde vyjevono lineárně v nezáludné placatosti. Poprvé jsem četl o lamezonu a z letáku²¹ založeném v knížce jsem se seznámil i s básníkovým budovatel-
ským úsilím.

Ptal jsem se na rukopisnou pozůstalost a byl jsem odkázán přímo na Plumlov vzdálený od Prostějova sotva deset kilometrů. Asi po půldruhé hodině cesty jsem vkročil do tajuplného městečka, kde vytváří potok Okluka pod falickou budovou zámku rybník vaginálního tvaru, z něhož vytéká jako řeka Hloučela, aby napojil jezero nejstaršího vodního díla v Předlitavsku. Přišel jsem krkolomnou zkratkou kolem kostela tvořícího vedle zámku druhý významný bod obce, který chtěl básník doplnit třetím - lamezonem.

Jako začínající kuřák jsem zahájil svá interviews v trafice. Záhy jsem se dověděl, že básník zemřel, nikdo však přesněji nevěděl kdy. Všeobecná shoda panovala v tom, že se tak událo v blázinci. Dotazovaní neměli žádné z Plumlovského knížek, o rukopisné pozůstalosti teprve nebyla řeč. Mělo osob, které by snad poskytly cennější informace, nebyla k zastižení. K dovršení všeho měla hospoda u Konšelů zavírací den. Rozběhl jsem se v naději do zámeckého muzea, kde ze všech stěn a vitrin zírala pouze Vojtěška Baldessari-Plumlovská. Václavovi se zde nedostalo ani koutka. Plumlovského bratři a sestra byli již dávno po smrti. Slečna z fary, která sloužila u jednoho z básníkových bratří, jenž

21/ Cf.: Václav Svoboda-Plumlovský: "Odznak nové budovy Ellice-Idel" /in Plumloviana: "Letáky" pp.10-11/.

vykonával na Plumlově pastýřskou funkci, zklamala mě veškeré naděje, že objevím rukopisnou pozůstalost. Ani bývalý ředitel měšťanky p. Antorýn neuspokojil mou zvědavost. Zaznamenal jsem jen několik nesourodých anekdotických příběhů, v nichž figurovaly básníkovy legendární blechy, jeho anachronický širák a podivná atrapa náprsenky upevňovaná složitým systémem gumíčkami ke šlím. Rozhodl jsem se, že musím expedici opakovat, jakmile k tomu bude příležitost.

Stačil jsem po návratu seznámit ještě Koblasu s novými objevy a kladl jsem mu na srdce, že "Drama lásky" je natolik závažné, že by snad stálo za to odložit slavnost, dokud nebude jeho text k dispozici. Ale program již byl hotov a Šmídové se nenechali ničím odradit.

Dne 17. června 1960 tedy proběhla v Redutě "Slavnostní Akademie na počest Václava Svobody-Plumlovského",²² aniž bylo tlumočeno "Drama lásky". Pořad měl svůj spád a rytmus, nadšené interprety a zejména diváky z řad šmídrů. Triumfovala šmídrů kapela s repertoárem rovnorodých písní. Jan Klusák improvizoval skladby na Plumlovského básně. V recitační soutěži vystoupil m.j. i někdejší principál a aktér Červené sedmy, p. Červený, který předvedl poněkud obsolentní šantánový přednes s pomlkami pro smích. V konkurzu zazářil ing. Lampl svou interpretací básně Chudobín. K nejdojemnějším okamžikům večera patřil půvabný projev pěvkyně Haničky Půlkrábkové. Sehrán byl i balet dle básně Srna. Na plakátě vystaveném na Národní třídě byl básník Plumlovský také poprvé v Placatkově portrétu umělecky vyobrazen.

22/ cf.: "Slavnostní akademie ku vzpomínce Václava Svobody-Plumlovského". /Pozvánka a program/ In Plumloviana pp.56 a 57./

Navštívil jsem Plumlov ještě téhož roku v červenci, když jsem se vracel s Brunetto Latrinim ze Slovenska. Tato expedice byla neobyčejně šťastná díky setkání s řídícím plumlovské měšťanské školy ve výslužbě, panem Josefem Blektou. Nechtěl napřed o Plumlovském nic slyšet a doporučoval nám ke studiu vážnější temata. Ukázal nám svou práci o krasových jevech na Dražanské vysočině²³ a pak nám vyprávěl, jak na jedné školní výpravě, když se bezděky zašouval svou turistickou holí v kamenitém terénu nad vesnicí Javoříčkem, objevil zbytky zříceniny středověké pevnosti Špranek²⁴. Posléze nás však uspokojil, když vyňal z tajné zásuvky staříčké komody Plumlovského "Drama lásky". Podal nám také cennou informaci o posledním místě básníkovy pobytu v kroměřížském blázinci. Hned druhého dne jsme se s Latrinim vypravili do Kroměříže, kde nám překvapená lékařka přečetla některé z posledních zaznamenaných výroků Plumlovského. Z chorobopisu jsme též převzali data narození a úmrtí. Ústav působil stísnujícím dojmem a měli jsme určité obavy, aby nás zde vzhledem k zvláštnosti našeho zájmu násilně nezadrželi. Navštívili jsme ještě moravskou metropoli, zda bychom zde nenalezli nějaké stopy. V Universitní knihovně v Brně měli Plumlovského "Básně, povídky a cesty", ale v kulturním povědomí byl naprosto opomíjen. Po návratu do Prahy jsem si vyžádal od řídícího Blekty k opsání "Román ze života XX. století" a v souvislosti s ověřením nejasného básníkovy výroku z Kroměříže získal jednu z nejucelenějších

23/ Josef Blekta: "Kras mezi Konicí a Litovlí", Prostějov 1932

24/ Josef Blekta: "Objevení tvrže Spranku - Bránek". /Knihotisk J. Vrby, Prostějov 1933/

biografických informací/25.

Po slavnostní akademii Šmidrů dochází k zdánlivému ochladnutí zájmu o Plumlovského. Teprve další historická bádání odhalí skutečné následky vlivu básníka na různá odvětví kultury. Nemohu v této souvislosti nevzpomenout formativního vlivu Plumlovského poezie na vznik původního náboženství smíchu v učení polotajné - tlapistické sekty.

Jediného božského Tlapouna s nekonečným množstvím tlap, které kdykoliv a kamkoliv šlápnou, vyznávají t l a p i s t é od letního slunovratu r. 1962, kdy se takto zjevil třem veletlapům, zakladatelům sekty a mučedníkům učení. Tlapistická konfese odmítá extatické stavy, které představují ve většině tradičních náboženství mystickou cestu splynutí s absolutnem. Proti buddhistické nirváně či vytržení křesťanských a sufijských mystiků volí jako jediné přiblížení transcendentnu Velké tlapání, cestu smíchu. Tlapisté rozlišují tři stupně smíchu: prostý, spirituálně nereflektovaný emocionální smích od tlapání, které participuje na absurditě božského Tlapouna, a toto od velkého tlapání, které je jakožto tlapání pro tlapání smíchem vedoucím k jednoznačnému splynutí s božským Tlapounem. Virtuálním pohybem svých tlap Tlapoun permanentně emanuje svou existenci v nerozlišitelné každodennosti prostřednictvím svých démonů/26. Plumlovského básně byly

25/ Cf.: Josef Blekta: "Sine ira et studio" /in Plumloviana pp. 50-54/.

26/ Dle "Kanonické knihy o Tlapounovi", manuskript 1962.

veletlapy zařazeny mezi povinné ranní modlitby, protože do nich Tlapoun koncentroval skutečně obdivuhodné množství svých aionů, kteří umožňují přechod od nediskriminovaného vulgárního smíchu v tlapání. Bohužel nejsou dostupné tajné tlapistické texty, které z Plumlovského poezie vyvozují složitou démonologii smíchu. Byly ztraceny záhy po té, co veletlapové podstoupili mučednickou smrt uchechtáním.

V r. 1962 pod vlivem nové tlapistické odezvy svou religiozitou hlubší než byla odezva u šmidrů jsem sestavil k 90. výročí básníkovy narození z "Románu ze života XX. století", "Básní, povídek a cest" a z textu dopisu Josefa Blekty /Sine ira et studio/ sbírku v počtu jednoho výtisku pro příležitostné ctitele a zájemce o Plumlovského dílo.

Díky dr. Vymazalovi ze Stínavy se podařilo v r. 1965 navázat kontakt s panem Aloisem Procházkou ze Soběsuk²⁷, autorem "Studentovy pomsty", který v r. 1960 vyšel bez odezvy²⁸. Sbíрка tak byla rozšířena o dva letáky²⁹, jimiž se snažil Plumlovský získat podporu ke stavbě lamezonu, a o zápis z plumlovské kroniky³⁰ z pera A. V. Pro-

27/ Cf.: Alois Procházka: "Vážená soudružko I" a "Vážená soudružko II" /In Plumloviana pp. 44 a 45/

28/ Cf.: Alois Procházka: "Vážený soudruhu" /in Plumloviana p. 43/

29/ Cf.: Václav Svoboda-Plumlovský: "Odznak nové budovy Elída-Ideal" a "Družstevní akciový podnik pro stavbu La maisonu Elída na Plumlově" /In Plumloviana: "Letáky" pp. 9-13/

30/ Alois Procházka: "Návrh zápisu do kroniky obce Plumlova z r. 1933" /In Plumloviana pp. 41 a 42/.

cházky, který byl dlouhodobým autorem nejen kroniky obce Plumlova a Soběsuk, ale celé řady rukopisných kronik místních hasičských sborů. Rovněž bylo dále pátráno po případné písemné pozůstalosti básníka, ale bezvýsledně.

Dotazem na oddělení registrace autorů v Památkovníku národního písemnictví na Strahově bylo dodatečně zjištěno, že je básník pod oběma jmény evidován na základě soupisu hanáckých autorů od dr. Jana Springera³¹. Springerova monumentální koncepce la-mezonu hanáckých spisovatelů³² není přímo ovlivněna dílem Plumlovského. Springer uvádí básníka pouze v rejstříku s nepřesným datem narození a vzhledem k tomu, že necituje názvy jeho děl a ani se o něm nezmiňuje v textu, zřejmě jeho dílo přímo nečetl a opíral se jen o nepřímé údaje. Významné však je, že se zde poprvé setkáváme s odkazem na Plumlovského. Je jenom politováníhodné, že se s jeho jménem nesetkáváme v rozsáhlé monografii prof. Bedřicha Slavíka³³. Poznání básníka by Slavík nutně vedlo i k pružnějšímu pojetí lidovosti literatury a k podstatným změnám tradičních stanovisek³⁴.

Teprve v prostějovském kulturním čtvrtletníku Štafeta z r. 1969 se Haná po dlouhém zdráhání přihlásila ke svému básníkovi otištěním tří z jeho básní ne náhodou právě v husserlovském čísle oslavujícím

31/ Jan Springer: "Co dala Haná české literatuře" /Národní jednota pro východní Moravu, Olomouc 1947/

32/ Ibid. /in Plumloviana pp. 46 a 49/.

33/ Bedřich Slavík: "Hanácké písemnictví" /R. Bamberger, Olomouc 1940/.

34/ Bedřich Slavík: "Lidová literatura" /Vyšehrad, Praha 1940/.

110. výročí narození básníkovy slavného rodáka^{/35/}.

Po roce 1962 jsem začal navštěvovat s větší či menší pravidelností K ř i ž o v n í c k o u š k o l u čistého humoru bez vtípu. Počátky této školy byly položeny řeholí rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou, který byl založen r.1234 za panování krále Václava I. Kulturní a osvětový vliv řádu přesahuje staletí. Kongregaci patřily rozsáhlé pozemky na území Prahy. Kostel na staroměstské straně Karlova mostu, který později převzali františkáni, jakož i přilehlá ulice nesou dosud jméno křížovníků. Podstatným pro historickou kontinuitu Křížovnické školy se stal fakt, že se název kostela přenesl do návěstí hospody v tomto starobylém koutu Prahy, kde škola zřídila své trvalé sídlo. Nenucené spojení kostela s hospodou, které se zde přirozeně událo, dokládá z nového úhlu univerzalitu Plumlovského představy lamezonu. Přijetí Plumlovského Křížovnickou školou bylo zcela organické a probíhalo v duchu stálého vzájemného obohacování.

Ačkoliv původní prostor hospody U křížovníků byl nešetrným zásahem z konce let šedesátých přeměněn ve vinárnu, ředitelství školy, absolventi i posluchači byli již prakticky schopni obnovit jeho atmosféru v kterémkoliv lokále. Duchovně představovala KŠ volnější sdružení než šmidrové a řada šmidrů se sem také brzy uchýlila. V prvních ročnících jsem se seznámil se dvěma krajními postoji ke koncepci školy u dvou protichůdných individualit.

/35/ Pod titulem "Spadl kameň do vođa - napsal Václav Svoboda" zde byly otištěny básně Lázně Skalka, Pěkné děvče a Srna /Stařeta 1:1969:2:26-7/.

Pravé křídlo představoval Jan Steklík, poradatel důmyslných zábah, který vymýšlel a neustále obměňoval složitá organizační pravidla a hierarchické struktury v členstvu. Obdařoval členy rozmanitými funkcemi, vylučoval pro nekřížovnickou činnost, rehabilitoval a omilostňoval. Na anarchistickém křídle stál Antonín Tomalík bránící se jakékoliv institucionizací a administrativnímu názvu, který vlastně jediný bral existenci školy vážně a byl tedy pro ni nezbytný a nepostradatelný. Křížovnická škola integrovala trvale některé členy šmidřního bratrstva, zejména Karla Nepraše, Steklíkova spolureditele, a Petra Lampla. Neuzavírala se přílivu mladých soustolovníků, zvláště pokud šlo o potenciální sekretářky. Zatímco se starší členové objevovali již zřídka, přicházeli mladí reprezentanti nových myšlenkových proudů, jak je přinášela doba.

Křížovnická škola, která přijala Plumlovského bez pompy jako jiného soustolovníka, vytvořila přístolní společnost v přirozeném prostoru hospody. Hospoda se svým základním atributem pivem představuje výrazný moment zakotvení a orientace otvírající polohu čistého humoru bez vtípu anticipovanou Plumlovským. Humor, který vyvěrá z hospody jakožto prostoru neproklamované demokracie a z jejího bazálního moku, je svou podstatou odlišný od humoru poutě, kavárny či vinárny nebo dokonce kinematografu a divadla, kde umělá sociální hierarchizace zapříčiňuje ztrátu sepsání se zemí a s jejími solemi, jež právě v pivu našly svou nejšťastnější syntézu.

Pivo, je-li náležitě přijímáno, představuje elixír života hledaný alchymisty. Na souvztažnost dvojí české tradice v alchymii a v pivovarnictví upozorňuje ostatně Steklíkem rehabilitovaný Otakar Zachar, známý nejen jako editor děl alchymistů³⁶, a teoretických pivovarnických prací³⁷, ale zároveň jako nekompromisní obhájce proletariátu proti nesvědomitým osvětářským spolkům, které dělníkovi vnucovaly namísto piva nezdravé pití mléka, opia impotentů³⁸. Přijetím transsubstance těla a krve v chlebu a vodě elixirizovaného piva opouští KŠ chatrné rasové teorie budované na iluzorním boji Germánstva a Slovanstva tradované v duchu Palackého ideje národa českého a vrací se k přirozenému keltskému původu Čechů. Keltové první vytěžili z české půdy základní pivní plodiny a uvařili pivo. Geopsychologické teorie o podmiňování duše zemí stírá rasové a jazykové rozdíly a mění nesmyslné stávající hranice

36/ Cf.: Otakar Zachar: "O alchymii a českých alchymistech" /Praha 1911/, "Chemie dávnověku" /Praha 1914/ a edice spisů I. Ventury, Bavora Rodovského z Hustiřan, Raymonda Lulla, Antonia z Florencie aj.

37/ Cf.: Otakar Zachar: "Rakouské kontrolní měřidlo na pivní mladinu", "Rakouské pivovarství a Vídeň" /Praha 1904/.

38/ Cf.: Otakar Zachar: "Pivovarské kapitoly a feuilletony", Kladno 1906 /v této souvislosti musíme upozornit na zajímavé Zacharovo drama "Harmonie. Výjevy z pivovarské kanceláře." Praha 1909 a "Pivovarské písničky", Kutná Hora 1906/.

119

Evropy. Keltské země sahají od Irska, Skotska a Walesu přes Jarryho Bretan a pivní enklávy v Holandsku, Belgii, Dánsku, Itálii a Bavorsku do tradičních zemí koruny české, kde všude je společný jazyk rozvazován toutéž srozumitelnou substancí.

Centrální význam hospody nacházíme v dílech největších z klasiků, u Shakespeara, Cervantese a zejména u Rabelaise. Je to jenom lest na tupou inkvizici, říká-li Cervantes, že poznání nenalezneme v hospodě, ale na cestách. Brzy odhalíme, že cesty don Quijota jsou vlastně putováním po hospodách, které v poslední instanci poukazují k jedinému průsečíku v univerzální hospodě, již v sobě lidská bytost nese jako očekávání hospody. V tomto duchovním průsečíku se také teprve hospoda stává hospodou. Hospodu s příznačným názvem "Mundus" nacházíme ostatně jako sekularizované centrum světa i v lidových betlémech. Zde stojí sice obvykle mimo teofanickou osu světa vymezenou nebem a peklem, v jejímž středu leží spasitelovy jesličky. Má ale význam lidského středu, narativního zrcadla, které odráží a fabuluje celé zjevení, kam se poutníci vracejí, aby si alkoholem obnovili a zpřítomnili neuvěřitelné. To, co činí s prostorem hospody Hašek intuitivně, pojal Joyce v "Plačkách nad Finneganem" jako principiální kompoziční prvek. Mezi mikrokosmos individua a kosmos klade prostředkující mikrokosmos hospody /řeči/ a prostředkující makrokosmos Irska /jazyka/, přičemž prostor hospody jakožto prostor promluvy zůstává centrální.

Básníci vždy viděli, že teprve v prostoru hospody se lidský pobyt v sociálním doteku s druhým otvírá plnému prožitku. A Plumlovský to vykazuje pregnantně, když říká: " ... v jednom hostinci poseděl jsem u piva,

byl to krajan ..."/³⁹ - Trs představ spojující v jediný zážitek nápoj a prostor hospody s druhým bytím vyjadřuje více než křečovitý mechanický asocianismus surrealistických postupů. Bez rafinovanosti a odkazů k složitým symbolickým referencím nás přímo vrhá do nitra existenciálního problému. Psychologická otázka, do jaké míry jsem to já, kdo vstupuje do hospody a do jaké míry je to hospoda, co vstupuje do mne, neřešitelná při zachování subjekt-objektového modelu, není násilně překračována solipsisismem, ale prostě zrušena v nahlédnutí kompatriotismu s druhým. Vidíme, že problematiku intersubjektivit museli pít Plumlovský i jeho nadanější krajan Husserl s mateřským mlékem ze společného nezkaleného toku Hloučely.

Řečeno s Martinem Buberem, děje se oslovení v takto otevřeném prostoru hospody spíše na ose já-ty než na ose já-ono. Tak pobyt-v-hospodě /im-Gast-Haus-sein/ zakládá jako součást svého pobytu imaginární prostor, apriorní prostor fantastiky poskytující transcendentální schematizaci eufemizačním postupům básnického snění. Humor zde vyvěrající se neopíjí odkazem k pointám jako k vnějším významům, ale odkazuje naprosto a pouze k sobě samému. Je čistým symbolem.

Křižovnická škola také velmi citlivě reflektovala Plumlovského sexuální zoufalství z Dramatu lásky. Ironizace a parodování jí byly cizí nejen jako povýšenost, ale hlouběji jako ztráta vztahu ke světu. Plumlovského mimoromantická relace k druhému

39/ Cf.: "Cestování v Čechách a na Moravě" /in Plumloviana p. 36/.

pohlaví rozvíjí ambivalentní dialektiku porážky a vítězství v milostném vztahu, která postupuje řetězovitě vymezenými tezemi a antitezemi následujícího typu: "... na každé slovo mi odsekla, měla zvláštní výrazy a porazila mě v lásce."/40
 Kontra: "Mrzelo ji asi, že jsem si ji nevzal."/41
 Syntéza je prováděna v časoprostorovém kontinuu hospody v typu sdělení: "Tedy jsem čekal, až přijde a poručil jsem si pivo ..."/42

Neproklamované staromládenectví se zaštiťuje š šťastným prostorem hospody. Ze snění odsouvané samoty pak vyvstávají lamezony.

V rámci KŠ jsem se ujal i uspořádání 100. výročí básníkovy narození v roce 1972. Podařilo se mi připravit dvojí jubilejní vydání sebraných spisů pro trvalejší inspiraci autorových obdivovatelů./43
 Návrh oslav jsem sestavil po inspirujícím rozhovoru s Janem Steklíkem, jehož karnevalizoidní imaginace v hospodě na Baráčnické rychtě roztočila potenciální kolotoče a houpačky, rozvířila bál, rozezvučela nástroje neexistujících hudebních těles a vnesla estetično do prázdných tváří vítězek soutěže o Miss Plumlov./44 Navštívil jsem astrologa,

/40/ Cf.: "Román ze života XX. století. Drama lásky" /in Plumloviana p.3/

/41/ Cf.: "Cestování v Čechách a na Moravě/in Plumloviana p.36/.

/42/ Cf.: "Román ze života XX. století. Drama lásky." /in Plumloviana p. 3/

/43/ První edice formátu A5 obsahovala pouze texty Václava Plumlovského, druhá edice formátu A4 byla rozšířena o citované texty Aloise Procházky a Josefa Blekty.

44/ Cf.: "Předběžná koncepce Pocty Plumlovskému" /in Plumloviana pp. 61 - 63/.

který přislíbil vypočítat vhodný časový okamžik pro položení základního kamene k lamezonu. Byla již dokonce vyhlédnuta skála, ze které měl být kámen vylomen. Pyrotechnik ing. Kibalčíč chystal nevšední a velkolepou podívanou. Karel Nepraš přislíbil adaptaci hry "Fando, nezlob se!" pro plenér^{/45/}. Architekt Brix jako první předložil k realizaci odvážnou tatlinovskou koncepci lamezonu. Řada znalců cizích jazyků po iniciálním kolektivním překladu Chudobínu do angličtiny se ujala přetlumočení básně do nejrozmanitějších jazyků. Ještě před slavnostním výročním dnem byl již Chudobín přeložen adekvátně do finštiny, slovenštiny, japonštiny, němčiny, srbochorvatštiny, francouzštiny, španělštiny, ruštiny, bulharštiny a do esperanta. Překladatelská aktivita dosud neustala a jazyková mapa světa je doplňována novými Chudobíny. V současné době bylo přikročeno i k překladům do vymřelých, umělých a dosud nerozluštěných jazyků.

V dubnu jsem navštívil předsedu plumlovského národního výboru, abych získal povolení k oslavám. Shovívavý radní, který básníka osobně znal, projevil určité rozpaky. Odkazoval mě k méně problematickým básnickým osobnostem typu Bezruč či Wolкера, ale po mém naléhání mi nakonec doporučil, abych se dohodl přímo s Osvětovou besedou. Žádost předsedovi OB, panu M.W., přes intervenci nadšené básnickovy obdivovatelky, poloprofesionální prostějovské herečky paní Vlasty Q. zůstala nevyřízena.^{/46/} Snad

/45/ Cf.: "K pravidlům hry "Karle, nezlob se!" /in Plumloviana pp. 61-63/.

/46/ Cf.: "Návrh na uspořádání literárního večera" a "Vážený pane W!" /in Plumloviana pp. 65 et 66a67/.

zde hrála roli nezaregistrovaná okolnost, že v té době oslavoval své sedmdesátiny kronikář a spisovatel A.V.Procházka, přesně na den o třicet let mladší než Plumlovský⁴⁷. Podrobný program oslav I. Plumlovského Plumlova⁴⁸ nebyl tedy zájemcům odeslán a slavnost byla odvolána.

Přesto se sjelo v předvečer Plumlovského stých narozenin do Plumlova mnoho poutníků, kteří alespoň skromě a v tichosti přišli pívem u Konšelů vzpomenout svého básníka. Ačkoliv se neuskutečnilo nic z velkorysého programu oslav, výsledek mnohonásobně předčil veškerá očekávání⁴⁹.

Mimo křižovnický rámec se objevuje Plumlovský i v jiných souvislostech. Okrajovým způsobem se hodnotí Společnost pro rehabilitaci osobnosti a díla Járy /da/ Cimrmana a to prostřednictvím Jana Klusáka, který si zachoval velkou lásku k Plumlovskému ze svého šmídlího období. Je zajímavé, že v kanonické cimrmanologické literatuře se jméno Plumlovského nevyskytuje. Vzpomínám si však, že při představení "Vraždy v salonním coupé" inscenovaném jistě ne náhodou na prknech posluchárny psychiatrické kliniky profesora Vondráčka v r. 1971 se rozhovořil Jan Klusák v pokusu o dialog o Plumlovském jako o Cimermanově příteli. Řada shodných rysů mezi Cimrmanem a Plumlovským je nasnadě, ale vyvstává i diametrální rozdíl. Srovnání obou osobností vyznívá nutně ve prospěch Plumlovského. Cimrmanologická cenzura musela

47/ Cf.: "Kronikář ze Soběsuk" /Štafeta 4:1972:3:30/.

48/ Cf.: "I.Plumlovského Plumlov" /1st Plumlovsky's Plumlov// in Plumloviana pp. 68 - 72/.

49/ Cf.: "Reportáž z oslav"/in Plumloviana pp.73-82/.

117
takové srovnání potlačit v zájmu udržení Címrmanova mýtu. Rozhodujícím faktorem je moment autentičnosti Plumlovského⁵⁰. Vymyšlený Címrman je prázdným pytlem, který do nekonečna pohlcuje humor svých tvůrců, humor, který ulpívá na pointách a ironii a ztrácí čistotu naivní polohy a bláznovství.

Fokus prezentovat címrmanologii jako formu české patafyziky v Marenčinově edici upozornil na řadu nedorozumění a na zásadní nepochopení současné situaci humoru⁵¹. Plumlovského osobnost a dílo nabízí podstatné vyjasnění problematiky. Plumlovský vytváří totiž pouze a jedině Plumlovského a neskrývá se za otce Ubu nebo doktora Faustrolle. Plumlovský ani není kreací, za níž by se schovával autorský tým jako v případě Címrmana. V této perspektivě je možno přijmout Jarryho invenci, která se rozlévá do řady inkarnací, ale velmi těžko strnulý rámec postavy Címrmana, do něhož se snaží vměstnat tolik různorodých individualit. Ostatně i Faustrolle a Ubu mají tendenci k ustrnutí v adoraci a rituálech konzervativního Patafyzického kolegia. Ze slepé uličky patafyzického humoru je možno vystoupit prostřednictvím

50/ Uvádíme v této souvislosti plné znění komentáře k vydání tří Plumlovského básní v časopise Štafeta /cf. ad 35/: "Necht se jen Praha pyšní f i k t i v n í m Jarou-da-Címrmanem, náš Václav Svoboda-Plumlovský skutečně žil a jeho naivní poezie žije dosud. Pro potěšení řady jeho ctitelů uvádíme tři básně ze sbírky "Básně, povídky, cesty" vydané vlastním nákladem v r.1931. Od té doby nebylo snad jediné prostějovské třídy, ve které by uvedená sbírka neležela pod lavicemi."/podtrženo autorem/.

51/ Cf.: Albert Marenčin, ed.: "Anály patafyziky"/Světová literatura 14:1969:1-6/.

toho, co jsme nazvali plumlovskou reflexí, kterou je nutno korigovat naše vědomí patafyzičnosti. Dydické dělení na vědomé a nevědomé patafyziky je nedostačující a vede k samolibosti a ke ztrátě kontaktu s podstatným smíchem světa. Objevit Plumlovského v sobě v metodické skepsi, kde nutně musíme podezírat vše, co vyvolává smích, z pointovanosti, znamená najít šťastnou polohu čistého humoru bez vtipu, v níž splývá nevědomí s nevěděním.

Stranou těchto snah o vyjasnění problematiky nepointovaného humoru stála Vašinkova divadelní inscenace Plumlovského z r. 1973 v divadélku Orfeus na Malvazinkách. Plumlovského dílo v rozsahu jubilejního vydání z r. 1972 bylo předvedeno jako část programu, jehož druhou polovinu tvořily texty jiného hanáckého autora O. Dostala. Pořad nazvaný "Labyrint srdce" spojil oba autory pod společným aspektem nešťastných lásek. Dostal vedle reflexivní lyriky vyznávající se z platonické lásky k dámě z obrazu na hradě Buchlov skládal jako účetní JZD řadu příležitostných oslavných básní s veselou animální symbolikou čerpající základní obrazy z oblasti živočišné malovýroby. Jeho naivita je odvozená a má četné sofistifikované polohy, které nikde nedosahují Plumlovského apointované bezprostřednosti. Sebeironizace vlastní grafomanie patří do jiné oblasti tvorby. Dramaturgie se měla zaměřit spíše na rozvinutí fundamentálních Plumlovského témat než na komparaci nesouměřitelného.

S osvěžujícím a nadějným přístupem se obrací k Plumlovskému S o c i e t a s C o n t r a -
- a l c o h o l i c a D o c t o r i s Ř i m -
s a e, k jejímuž založení dochází shodou podivu-

hodných náhod právě v roce 100. výročí Plumlovského narození. Římslogové byli především okouzleni svérázným humorem Josefa Váchala, ale neuzavírají se systematickému studiu širšího okruhu inžitních jevů. V římslogické intenci vyznívají témata drahá šmídrům, tlapistům, patafyzikům i křižovníkům. Není proto divu, že mezi prvními autory v řadě Carmina Římsologica se objevuje právě Václav Plumlovský.

Letošní rok 20. výročí básníkovy úmrtí již od samého počátku přináší nové plody. Zmiňme se alespoň o Thérově neodolatelném vyobrazení sochy Svobody v hanáckém kroji a jeho citlivých ilustracích Dramatu lásky. Monumentální relief k počtě Plumlovskému s portrétem básníka nabízejícího jako vzácnou relikvii svůj lamezon vytvořila sochařka Jilemnická. Malířka Kremanová v portrétu Plumlovského zdůrazňuje spíše jeho řeznické rysy. Básník Erikcus nejen že přeložil verše Chudobínu do latiny, ale v inspiraci Plumlovským složil celou řadu básní psaných originální bohemizovanou latinou. Nelze vyčíslit jména všech, kteří ve svých dílnách, atelierech a na svých psacích stolech chystají své příspěvky k letošnímu jubileu. Hold básníkovi přinášíme především tímto svazkem Plumlovian, který předává zářící pochoděň Plumlovského poezie příštím generacím.

Vladimír Borecký

Praha 11. 11. 1976

S e z n a m v y o b r a z e n í

1. Básník Václav Svoboda-Plumlovský a lamezon
knížete Karla Eusebia Lichtensteina . . . frontispice
2. Josef Thér: Socha Svobody v hanáckém kroji
/kresba,1975/ za str.1
- 3.-5. Josef Thér: Ilustrace k Dramatu lásky
/kresby,1975/
 Zrození básníka za str.3
 Básnickovy námluvy za str.5
 Položení základního kamene Lamezonu . za str.7
6. Michal Brix: Lamezon/ lept,1972/ . za str.11
7. Jan Souček: Ideální prospekt veřejného
stravování v La Maisonu/barev.lept,1976/. za str.13
8. POOREB /První překlad básně Václava
Svobody-Plumlovského do angličtiny
a vůbec/ C: KŠ, Praha 28.3.1972
Imprimatur: za KŠ Jan Steklík
Nihil obstat: V.Borecký
/Propisovací tužka na pivním táčku/. . . za str.26
9. Jana Kremanová: Básník Plumlovský
/olej,1976/ za str.39
10. Jan Šafránek: U Konšelů/olej,1976/. . . za str.49
11. Poetae triumphus /Olaf Hanel,Václav
Plumlovský,Zbyšek Sion/
/Foto Martin Kadeřávek/ za str.60
12. Mapa "Cestování v Čechách a na Moravě"
/Podle náčrtu V.Boreckého z roku 1972
zpracoval Petr Šhl/ za str.71
13. Stolevé pobavení u Konšelů
/Foto Martin Kadeřávek/. za str.72
14. Ellen Jilemnická: Poeta Plumlovskému
/relief,kolorovaný epoxid,1976/. . . . za str.87
15. Adorace básníka/Zleva doprava: nahoře-
Jiří Kaše,Václav Plumlovský,Vladimír
Borecký; dole-Václav Plumlovský,Josef
Thér,Václav Plumlovský/ za str.119

Plumloviana I - Obsah

Slovo úvodem	V
VÁCLAV PLUMLOVSKÝ	1
Román ze života XX.století.Drama lásky./1930/ .	2
Letáky	9
Odznak nové budovy Elida-Ideal	10
Družstevní akciový podnik pro stavbu	
"La maisonu Elida" na Plumlově	12
Básně,povídky,cesty./1931/	14
Básně	15
Panenkém	16
Lázně Skalka	17
Oům v poli	19
Modiny	20
Trpaslíci.	21
Neapol	22
Pěkné děvče.	23
Srna	24
Kabaret.	25
Chudobín	26
Advent	27
Povídky	28
Šlechtic Hubert	29
Cesty	32
Tři myslivny	33
Cestování v Čechách a na Moravě. . .	35
DOKUMENTY	39
Studentovy pomsty./Alois V.Procházka/.	40
Návrh zápisu do kroniky	
obce Plumlova za rok 1933	41
Vážený soudruhu /1960/.	43
Vážená soudružko I /1965/	44
Vážená soudružko II/1965/	45

V síni hanáckého ducha/Dr.Jan Springer,1947/. . .	46
Eine ira et studio/Josef Elekta,1960/.	50
Slavnostní akademie/1960/.	55
Pozvánka	56
Program	57
Šlápl mi koník na nohu	58
I.Plumlovského Plumlov/1972/.	60
Předběžná koncepce pocty Plumlovskému . . .	61
Připomínky k návrhům	64
Návrh na uspořádání literárního večera . .	65
Vážený pane W.	66
I.Plumlovského Plumlov.Program slavností. .	68
Reportáž z oslav.	73
K pravidlům hry "Karle,nezlob se!".	83
DOSLOV	87
Svědectví o básníkovi Plumlovském.	88
Seznam vyobrazení	117
Obsah	118

CARMINA RIMSLOGICA II.
PLUMLOVIANA I.

Básnické dílo Václava Svobody Plumlovského a dokumenty
k jeho životu a dílu. K uctění památky 20. výročí bás-
níkovy smrti /11.11.1956/.

Soubor textů a dokumentů uspořádal Vladimír Borecký.

Fotografiemi doplnil /s výjimkou čísla 11.a13. v Sez-
namu vyobrazení/ Zdeněk Helfert.

Praha 1976

Vyšlo k 11.listopadu 1976 péčí

Protialkoholní společnosti dr. Rimsy

